

Шумарски Лист

ИЗДАЈЕ ЈУГОСЛОВЕНСКО ШУМАРСКО УДРУЖЕЊЕ

Уређује редакциони одбор. — Главни и одговорни уредник
проф. др. Александар Угреновић

Бр. 6.

Загреб, 1. јуна 1926.

Год. 50.

Садржај:

Turkalj: Šumsko orudje. — Манојловић: Методе уређења. —
Jugoslovensko tržište drveta. — Наука и настава. — Litera-
tura. — Практично шумарство. — Udruženje. — Личне ви-
јести. — Oglasi.

No. 6

Revue Forestière

50 Année

Pour les affaires forestières, de l'industrie et du commerce des bois.

Rédigée par le Comité de Rédaction.

Rédacteur en chef: Prof. dr. Aleksandar Ugrenović

Edition de l'Union Forestière Yougoslave 2 Rue Vukotínović Zagreb,
Yougoslavie. — Parait chaque mois. Conditions de l'abonnement pour
l'étranger Din. 120 par an. — Résumés en langue française.

Sommaire:

Turkalj: L'outillage forestier. — Manojlović: Les méthodes d'aménagement. —
Commerce et industrie. — L'enseignement et les sciences. — Pratique forestière. —
Union. — Nominations et mutations. — Adjudications.

Шумарски Лист

излази сваког првог у месецу на 3—5 тисканих арака.

Чланови редовни Ј. Ш. У. добивају га бесплатно након подмирења чланског год. доприноса од 50 Дин.

Чланови помагачи а) категорије плаћају годишње 25 Дин.

б) " " " " 100 Дин.

Чланови утемељитељи и добротвори добивају га након једнократног доприноса од 500 оди. 3000 Дин.

Претплата се шаље за чланове из Словеније на подружницу Ј. Ш. У. у Љубљани на чек. бр. 11.054 или по поштној наказници, за све остале пак на чек. Ј. Ш. У. 34.293 или на адресу благајника: Загреб, Вукотиновићева улица 2.

Уредништво и управа налазе се у Шумарском дому Загреб, Вукотиновићева ул. 2. Телефон 6—60.

За огласе плаћа се:

За сталне огласе (insetate) као и за дражбене огласе:

$\frac{1}{4}$ страна 500 (петстотина) Д $\frac{1}{4}$ стране 175 (стоседмдесетпет)

$\frac{1}{2}$ стране 300 (трестотине) Д $\frac{1}{2}$ стране 90 (деведесет) Д.

Код трократног оглашавања даје се 15%, код шестократног 30% и код дванаестерократног 50% попушта.

Сакупљачи огласа добивају награду.

Господи сарадницима.

Да би се уређивање Шумарског Листа могло провести што лакше и брже, управљамо ову молбу господи Сарадницима.

Чланци: нека обрађују што савременије теме, у првом реду практична питања. Теоријски радови добро су нам дошли. За превод треба прибавити дозволу аутора.

Биљешке: добро су нам дошле о свим важнијим питањима и догађајима, који су у вези са шумарством.

Рукописи: нека код чланака обухватају отприлике осам до дванаест штампаних страница или мултиплум тога броја. Нека су по могућности писани машином или читљиво руком. Писати треба само на непарним страницама. Са десне ивице сваке странице треба оставити празан простор од три прста ширине. Реченице треба да су кратке и јасне. Избор дијалекта и писма препуштен је писцу. Рукописи се штампају оним дијалектом и писмом, којим су написани, уколико аутор изрично не тражи промјену.

Слике: у првом реду добри позитиви на мат (не сјајном) и глатком (не храпавом) папиру — нека не буду улијепљени у текст већ засебно. Ако си шаљу негативи, треба их запаковати у чврсте кутије.

Цртежи: нека буду наведени искључиво тушем (никако не тинтом) на бијелом (не жутом) писаћем папиру. Мјерило на картама треба означити само оловком.

Хonorари: за оригиналне чланке 20 Д., за преводе 12-50 Д по штампаној страници.

Сепаратни отисци: Морају се засебно наручити. Трошак сноси писац

Ing. Zlatko Turkalj [Ogulin]:

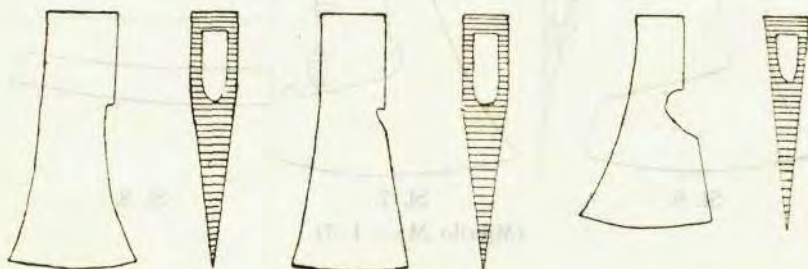
Šumsko orudje.

Zavod za uporabu šuma univerziteta u Zagrebu (predstojnik: Dr. Ugrenović) razaslao je poznatih pet pitanja za šumsko orudje (alat) i to za: sjekiru, bradvu, bradvilj, kosir, pilu, orudje za cijepanje, pomoćno orudje i orudje za dizanje. Tim povodom stvar sam proučio i za Gorski kotar, odnosno Modruško-riječki okrug, sakupio slijedeće podatke:

1. Sjekira. U glavnome su četiri tipa, koji su ovdje najviše u uporabi i to: drežnička¹⁾ (vidi sliku 1.), specijalna drežnička, zvana »klipak« (slika 2.), lička (slika 3.) i kranjska sjekira (slika 4.).

Nazivlje: Ušice, list (pljoštica) i oštrac.

Dimenzije najobičnijeg tipa razabiru se iz slika 1—4.

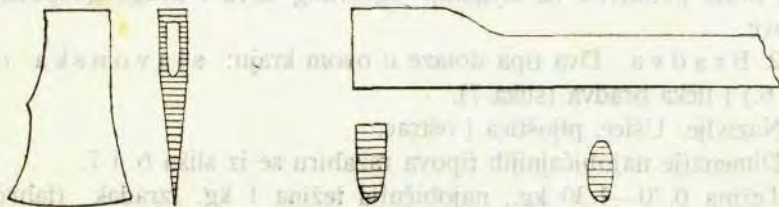

Sl. 1.

Sl. 2.

Sl. 3.

(Mjerilo M = 1 : 7)

Sl. 4.

Sl. 5.

(Mjerilo M = 1 : 7)

Težina: drežnička 0.50—3 kg., srednji tip 2.10 kg.; klipak 0.70—3 kg.; srednji tip 2.15 kg.; lička 0.50—2.20 kg., srednji tip 1.20 kg.; kranjska 0.40—2.20 kg., srednja težina 1.25 kg.

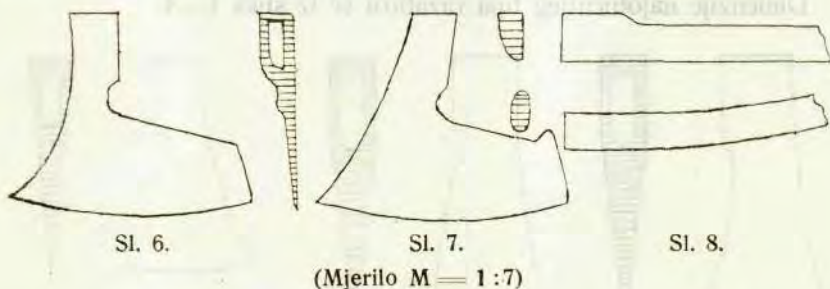
¹⁾ po mjestu Drežnica, sreza Ogulin (Drežničani poznati šumski radnici).

Fabrikat tvornički ili domaći. Od tvorničkih najviše upotrebljavana marka S. T. (S) Štajerska industrijska družba, Zreče, Slovenija. Od domaćih poznat je kao dobar kovač sjekira, Jakov Abramović u Crnom Lugu.

Materijal: plameni čelik (Flammen-Stahl). Domaći kovači kuju sjekiru od ocala; polaže se važnost da ušice budu čvrste, oštrac tvrd (zakaljen) i otvor za usad dosta prostran. Oštri se turpijom ili brusom i to jednako s obje strane.

Usad (toporište) sastoji se od držala ili držalice i brade (brada je širi dio držala, koji dolazi u ušice), vidi sliku 5., iz koje se razabiru oblik i dimenzije. Usad se pravi od tvrdog drva, obično: bukva, jasen ili lijeska.

Nasadjivanje (nasaditi) biva tako, da se kraj držalice sa bradom zabije u ušice sjekire i zaglavi sa štikom od tvrdoga suhoga drva. Brada dolazi na gornji kraj (vidi sliku 5.).

Sjekira služi šumskim radnicima za obaranje, okresivanje i cijepanje stabala. U zanatu upotrebljavaju je kolari, tesari i bačvari, a stanovnici ovog kraja ponajviše za cijepanje ogревноg drva i druge gospodarske poslove.

2. Bradva. Dva tipa dolaze u ovom kraju: slavonska (vidi sliku 6.) i lička bradva (slika 7).

Nazivlje: Ušice, pljoštica i oštrac.

Dimenzije najobičajnijih tipova razabiru se iz slika 6. i 7.

Težina 0.70—1.30 kg., najobičajna težina 1 kg. Izradak (fabrikat) tvornički ili domaći. Od tvorničkih običajna marka S T. ili I V. (I. Verovšek, kovač, Fram, Slovenija).

Materijal: plameni čelik.

Usad, zvan držalo ili držalice, pravi se od tvrdog drva. Oblik i dimenzije razabiru se iz slike 8. Nasadjuje se slično kao sjekira. Bradva se upotrebljuje sa jednom rukom, prema tome postoji bradva desna i lijeva t. j. da li je radnik dešnjak ili ljevjak, analogno tome je

držalica iskrivljena na desno ili na lijevo. Bradva se upotrebljava za tesanje gradje tanjih i kraćih dimenzija. U zanatu je rabe kolari, tesari, bačvari i stolari, stanovnici ovog kraja za različite poslove u kućnom gospodarstvu. Brusi se sa jedne strane.

3. Bradvilj. Bradvilj ili plankaća, vidi sliku 9.

Nazivlje: ušice, pljoštica, oštrac.

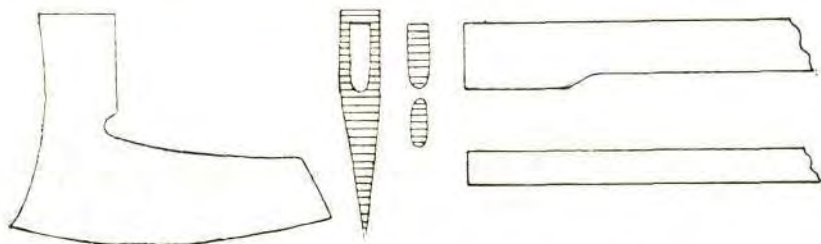
Dimenzije običajnog tipa vide se iz slike 9.

Težina: 2.40—4 kg., srednji tip 2.70 kg. Izradak tvornički marke S T. ili domaći. Materijal: plameni čelik.

Usad zove se držalo ili držalica, pravi se od tvrdog drva. Oblik i dimenzije usada vide se iz slike 10. Nasadjuje se kao sjekira, s tom razlikom, da brada držalice dolazi na donju stranu, vidi sliku 10.

Upotrebljava se za tesanje gradje većih dimenzija, kao za tesanje bordunala, podvlaka, vesala, vratila i t. d.

Oštri se sa obadvije strane, tako da radnik može sa jednom i sa drugom stranom tesati drvo. Osim šumskih radnika upotrebljavaju bradvilj i tesari kod gradnje kuća.

Sl. 9.

(Mjerilo M = 1:7) Sl. 10.

4. Kosir. Kosir, u Primorju: sjekač ili lukić, na otocima: kosirača.

Nazivlje: list, oštrac i držak.

Dimenzije i oblik najobičnijeg tipa vide se iz slike 11.

Materijal: čelik, izdjelak tvornički ili domaći.

Usad se zove držalo ili rog, pravi se od tvrdog drva, obično jasen, bukva i javor. Usadjivanje biva, da se držalo po dužini primjereno provrta i držak kosira u nj zabije i vrh željeznog drška na stranu savije, da čvršće u usadu stoji. Upotrebljava se za rezanje mladica i u košaračkom zanatu, a po stanovnicima ovoga kršja za obrezivanje vinove loze te za podkresivanje živice. Oštri se nutarnji dio luka sa obadvije strane.

5. Pila. Pila ili šumska žaga. Dva su tipa: jedan stariji sa običnim trokutastim zubima, zvan žaga »čavlarica«, danas već malo u porabi

kod šumskih radnika, i novi tip američanski zvan »amerikanke«, najviše upotrebljavan.

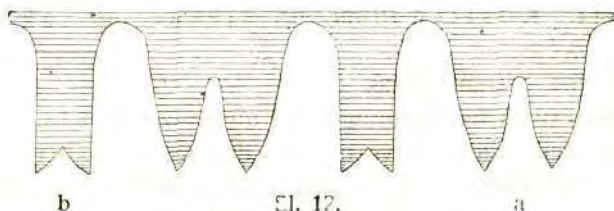
Nazivlje: pila ima list i dva roga (dvije ručke), a na listu zube za rezanje (slika 12a), i zube za čišćenje (sl. 12b). Zubi rezači brušeni su naizmjenice jedan s lijeve, a slijedeći s desne strane (slika 12. 1 s lijeva, 2 s desna) i tako svi zubi rezači. Zubi za čišćenje su tupi (oko-

Sl. 11.

(Mjerilo $M = 1:7$)

mito na list) brušeni i nešto su niži od rezača. Kod piljenja, odnosno povlačenja žage po drvu, zubi rezači rasijeku drvena vlakanca poprijeko, a zub za čišćenje, koji slijedi, pobere ta presječena vlakanca i nosi ih u svojoj šupljini napred, to isto čine i ostali zubi rezači i zubi za čišćenje. Kad zubi za čišćenje izadju napolje iz drveta, ispane iz njih odrezani materijal (pilotina) van, isto tako biva kod povlačenja žage natrag. Prema tome

Sl. 12.

(Mjerilo $M = 1:2$)

ta pila drvo u istinu reže i pilotina kod tvrdog drva naliči na dugoljaste rezance.

Dimenzije: list srednjega tipa amerikanke dug je 180 cm. (5.50 nogu), (inače se dužine kreću između 4.5—7 nogu), širok u sredini sa zubima 16.5 cm., bez zuba 11 cm.

List u hrptu debeo: 1.7 mm., a u zubima: 2 mm, taj prelaz u debljinu je konički izravnat i služi zato, da list kroz rez laglje propada, odnosno da se iz reza lakše vadi. Težina lista navedenih dimenzija znosi 2.80 kg. Materijal je lijevani čelik (Tiegel-Gusstahl, engleski: Silver-Steel).

Izdjelak fabrički. Marka: »Tuttle Tooth« (zubi tako nazvani), tvrtke E. C. Atkins et Co, Indianapolis, Ind. U. S.

Rogovi ili ruče:

Svaka amerikanka, jer je za dvijeruke (dva radnika,) imade dva roga.

Rog se sastoji od drvene ruče i jednog dvodjelnog željez. okova za ruču. Okovi, koji obuhvataju kraj drvene ruče, spojeni su vijkom, koji ima krilati navrtak (Flügelmutter). Onaj dio okova, koji dolazi na pilu, ima dva produžena kraka, među koje dolazi list žage, a kroz te krakove prolazi jedna zakovica (Nieten) ili klinčić, koji se protisne kroz jedan od otvora pile, bilo gornji, bilo donji, prema potrebi. Pored toga imade taj dio okova čitavom svojom dužinom jedan urez, u koji brid kraja žage točno pristaje. Kad se tako ruča stavi, pritegne se vijak i ruča apsolutno čvrsto stoji pod pravim kutom t. j. okomito na gornji rub žage.

Pričvršćivanje dakle biva: a) da se nasadi rog, b) protisne klinčić i c) vijkom pritegne.

Ovo brzo pričvršćivanje, odnosno skidanje roga imade i svoju praktičnu stranu. Na priliku radnici su kod obaranja stabla potpili isto preko polovice, najednom stablo uslijed težine krošnje nasjedne natrag, kamo ga radnik nije mislio obarati, pila je u polovici debla, za njom su jedan ili dva klina. U tome slučaju radnik odmoti vijak na jednoj strani, skine ruču i izvuče list i po tome čitavu žagu iz reza, te sa protivne strane podsječe stablo sjekinom, da padne tamo, kamo se nagnulo.

Rogovi su od tvrdog drva, većinom jasenova; dugi 32 cm., promjer 2.7 cm.

Za brušenje amerikanke žage upotrebljavaju se turpije i to plosna i okrugla, dok za razvrćanje služi poseban »Excelsior aparat«.

Uporaba jest slijedeća. Prije nego li se počnu zubi razvrćati, moraju se izjednačiti. Da se to postigne, treba u Excelsior-aparat pričvrstiti plosnu turpiju od 9 coli duljine. Sa pričvršćenom turpijom treba lagano turpijati šiljke zuba, dok se ne izjednače.

Zatim se postavi mjerilo aparata na svaki dvostruki zub (rezači), i turpija se, dok se može. Budući da su zubi već u tvornici brušeni, to se urpijanje mora prilagoditi tvorničkom brušenju.

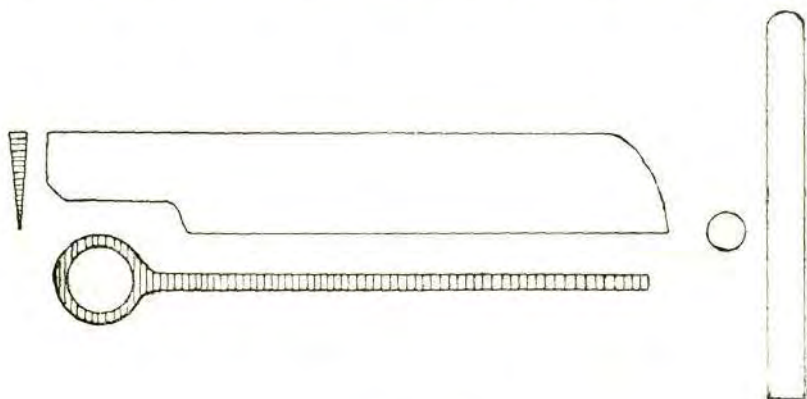
Kod razvrćanja zuba postavi se podložni komad na koso drvo. Zatim se stavi list na podložni komad tako, da zubi, koji se imaju razvrćati, stoje dobar četvrt cola preko kuta na podložnom komadu. U ovom položaju udara se na zub laganim čekićem 2—3 puta. Nakon toga

pomakne se zub po podložnom komadu napred i udari se jako čekićem na šiljak zuba, kojim udarcem dobiva zub malu udubinu, koja povećava sposobnost rezanja. Zatim se reguliše razvraćanje time, da se svaki zub sa mjerilom kontrolira. Mjerilo se uzme u lijevu ruku i drži se na listu. Šiljak mjerila na kraćoj strani kazuje, koliko se mogu zubi najmanje, dok šiljak na duljoj strani pokazuje, koliko se smiju zubi najviše razvrnuti.

Postranična turpija rabi se, ako se hoće sa pile odstraniti i najsitnija greška razvraćanja. To se čini tako, da se list pile pričvrsti u škripac. Zatim se pričvrsti u Excelsior aparat 8 coli duga plosnata turpija, i vuče se lagano sa strane po zubima, dok se neredovitosti sa strane zuba ne otklone.

Redovito turpijanje zuba imade se provesti nakon razvraćanja.

Sa ovako uredjenom pilom pili šumski radnik posve lako, bez napora i uspješno. Dva radnika sa amerikankom prerežu bukovo deblo od 50

Sl. 13.
(Mjerilo M = 1 : 5)

cm. promjera za tri minute vremena, i kako sam se osvjedočio, radnik je u šumi izgubio više vremena čisteći sebi mjesto kraj debla i odstranjujući grane koje mu smetaju, nego li pileći.

Cijena jedne američanske pile od 5.50 nogu, zajedno sa patent ručama, jest danas Din. 322.— na veliko, a pojedinačno po komadu Din. 350.—.

Interesantno je, da imade francuska, njemačka i austrijska imitacija te pile; no imitacije nisu dostigle originala, tako nemaju list koničan, zaostaju kvalitativno u materijalu, a zubi nisu pravilno izradjeni, kao kod amerikanke. Još najbolja je njemačka imitacija. Cijena takovim pilama kreće se oko Din. 200.—.

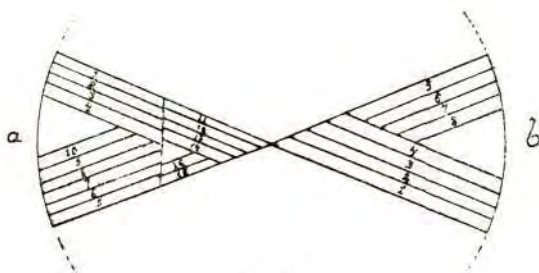
Konačno spomenuti ću, da svaki pravi šumski radnik meće list žage da se ne ošteti, u drveni tok, zvan »nožnica«, koji imade na oba kraja otvor, u koji se priveže konop, pomoću kojega prevjesi pilu preko ramena, da je lakše prenosi.

Osim šumskih radnika, koji upotrebljavaju takovu pilu za obaranje stabala i razrezivanje istih u trupce, upotrebljavaju je i tesari kod gradnje kuća, a stanovnici ovoga kraja za pilenje gorivog drva.

6. Orudje za cijepanje. A.) Vagača, cijepač raztezač ili nož daščivac.

Vagača se sastoji od jakog čelič. noža sa okruglim ušicama i drvene ruče, od tvrdog drva, koja je okomito pod pravim kutom u ušice jednim krajem zabijena i zaglavljena. Oblik i dimenzije vide se iz slike 13. Sam nož je oko 40 cm. dug, 7 cm. širok, u hrptu 1 cm. debeo. Ruča duga oko 50 cm. promjera 5 cm. Težina oko 3 kg.

Materijal: plameni čelik. Fabrikat tvornički ili domaći kovački.

Sl. 14.
(Šematski)

Nazivlje: Ušice, list, hrbat i oštrac.

Oštri se na oštracu s jedne i druge strane.

Uporaba vagače ne može se tačno prikazati, ako se ne spomene nešto općenito o cijepanju daske.

Cijepanje, daščanje ili vaganje jelove daske (šimle). Stablo jelovo (smrekovo), koje je cijepivo, spili se na trupce od 80—100 cm. dužine. Trupac, ako je u promjeru 50—60 cm., rascijepi se najprije (sjekirom nacijepi i sa dva drvena klina rascijepi) na dvije pole, ove na dvije četvrtine, ove na dvije osmine. Ako je trupac promjera do 100 cm., onda se rascijepa na 16 jednakih isječaka, ako je u promjeru do 30 cm., dovoljno je, da se iscijepa na četiri jednaka dijela. Ovakov isječak (iscijepak) zove se zgont.

Ako isječak (zgont) potječe od trupca 100—120 cm. široka, t. j. ako je sam 50—60 cm. širok, to se rascijepi poprijeko na pas u dvije pole.

Od vanjske ucijepi se oko deset dasaka, a od nutarnje 5—6 komada, vidi sliku 14a). Ako je zgont 30—40 cm. širok, onda se cijelom njegovom širinom iscijepaju četiri daske, a ostale kombinirajući (vidi sl. 14b). Trupac, a tako i zgontovi cijepaju se uvijek sa tanjega kraja prema debljemu t. j. od vrha prema otažini. Zgont ili dio zgonta cjepa se uvijek na dijelove, debele za dvije ili četiri daske, n. pr. odmjere se dvije daske i iscjepi, iscijepak raspolovi i dobiju se dva komada ili se omjeri debljina za četiri daske, odcijepi, raspolovi, i svaka polovica napol rascijepi, tako se dobiju 4 daske. Ako je trupac tanji od 30 cm. promjera, onda se od svake četvrti dobije po 4—5 slabijih dasaka.

Kod cijepanja imade se nastojati, da se cijepa što više prema srcu, a što manje na pas (vdi sliku 14), a to zato, da kod sušenja daska ne puca po polovici (širini).

Sve to, gore navedeno, cijepanje zgontova obavlja se vagačom ili rastezačom i to na slijedeći način. Zgont se postavi na zemlju ili pak koso upreši u prikladno mjesto (obično preko jednog debljeg zgonta pod žilu ili kamen). Zatim se na čelu zgonta odmjeri daska za daskom po debljini (1.5 cm.+1.5 cm.+ i t. d.), pa se iza te debljine nož vagače, koju radnik drži lijevom rukom, udarcem malenog drvenog bata, zabije čitavom širinom u zgont i zatim nategne ručom na jednu stranu, dok se drvo do kraja ne rascijepi. Ručom se navija na one stranu, na koju se vidi, da je drvo obilnije ili jače t. j. na onu stranu, na koju se pritiska ruča vagače, ispane tanja daska. Ako se vidi, da ide odviše na tanko, okrene se zgont pa se na istu stranu dalje nateže, dok se debljina daske izravna i konačno ne iscijepi.

Tako iscijepane daske u šumi kod panja idu pod nož a c. Daska se upreši (imade više načina) obično izmedju jednog panja i jednog zabi-jenog kolca, koji imade u sebi jedan klin, pomoću kojega može se dasci davati povoljan položaj, da se podjeljivanjem vigost ili vitoperost daske odstrani i izjednači. Daska se sa nožcem podjela sa jedne i druge strane; ako je daska lijepo iscijepana, treba je sa podjeljačem vrlo malo popravljati.

Ako se šimla izradjuje kod kuće, onda se daska upreši u zgodnu izradjenu klupu (zvanu »kuja«), na kojoj radnik sjedi i nožcem dasku podjelja.

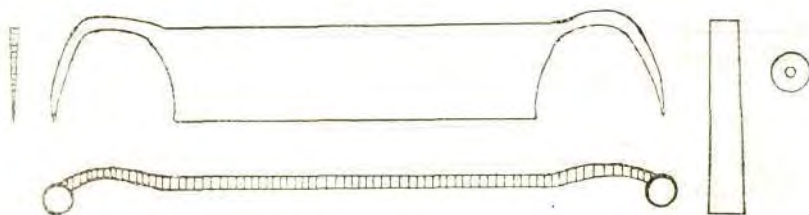
Najbolja je šimla, ako izradjena imade 1.5 cm debljine. Prije konačne uporabe, odnosno pribijanja na krov, mora se svaka daska s obje strane na strug provući, da dobije ravne rubove. Imade više načina pribijanja šimle na krov, najobičniji su: na dvije daske (letve u razmaku od 80 cm) ili na jednu dasku (letve u razmaku od 40 cm). Ako se pribije na t. zv. jednu dasku i prije toga daska impregnira sa karbolom, može takav krov trajati do 50 godina.

B. Nožac, maklja, podjeljač (rizevnik).

Nožac se sastoji od: lista, koji je usadjen u dva drvena roga ili ruče. List ima hrbat, oštrac i ručice.

Oblik i dimenzije razabiru se iz slike 15.

Materijal: plameni čelik, teži 0.70 kg.

Sl. 15.

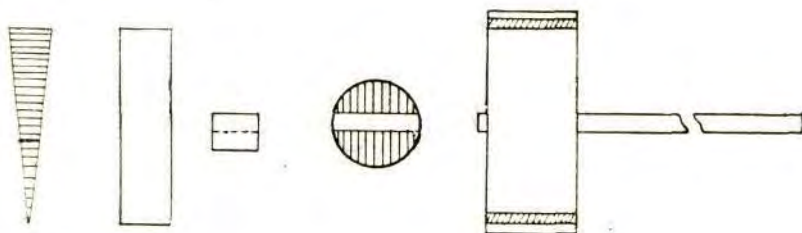
(Mjerilo M = 1 : 5)

Fabrikat: domaći kovački ili tvornički. Od tvorničkih poznat austrijski fabrikat marke »kruna« (Fulpmes, Tirol). Cijena oko Din 20.

Upotrebljavaju ga šumski radnici za obdjeljivanje daske (šimle) i duge, zatim dolazi u porabi kod bačvarskog i stolarskog zanata. Brusi se sa jedne strane.

7. Pomoćno orudje. A. Klin. Materijal: plameni čelik.

Oblik i dimenzije vide se iz slike 16.

Sl. 16.

(Mjerilo M = 1 : 7)

Sl. 17.

(Mjerilo M = 1 : 10)

Nazivlje: Glava, pljoštica, oštrica.

Težak: 0.50—1 kg.

Fabrikat: domaći ili tvornički marke S. T.

Upotrebljava se kod obaranja stabala i cijepanja trupaca.

B. Bat, malj.

Materijal: suho, kvrgavo bukovo, grabovo ili drenovo drvo, da bude jači sa oba kraja su nabiti željezni obruči, zvani i »tulije«. U sredini imade provrtan otvor, u koji se zabije držalo i to sa tanjim krajem. Dr-

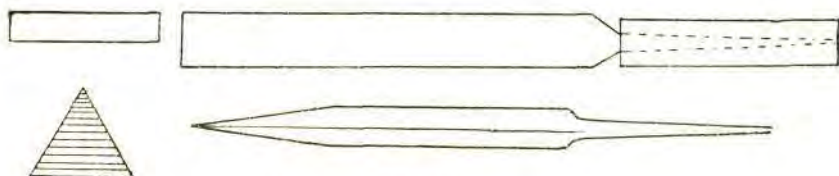
žalo je takodjer od žilavog drveta, dugačko 70 cm., promjer 2.5 cm. Bat je valjak dugačak 38—40 cm., a promjera 10—12 cm.

Oblik i dimenzije vide se iz slike 17.

Nazivlje: Glava i držalo.

Težina: 4 kg.

Izradba domaća.

Sl. 18.

(Mjerilo M = 1 : 3 poprečni presjeci u narav. veličini)

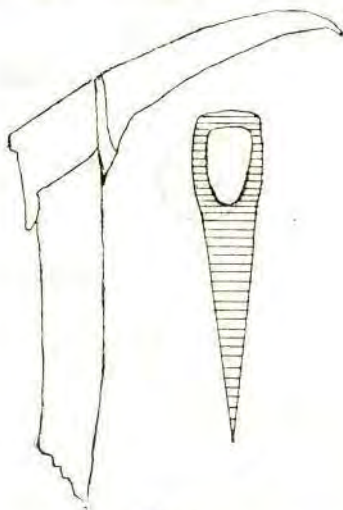
Upotrebljava se kod cijepanja, tako da se s njime udara na ušice sjekire ili po glavi željeznog ili drvenog klina.

C. Turpija (lima, lijega).

Materijal: čelik za turpije (Feilen-Stahl).

Turpija usadjena je u drveni rog ili držak.

Oblik: plosnate i trougle (vidi sliku 18).

Sl. 19.

(Mjerilo M = 1 : 7)

Dimenzije: plosnate duge 6—10 coli, debljina 3 m/m, trougle duge 3.50—8 coli.

Težina: plosnate 0.10—0.15, trougla 0.05—0.10 kg.

Fabrikat: tvornički. Najviše tražena marka »zec«, firma: Gebrüder Wellershaus, Wermlskirchen-Preyermühle, Njemačka.

Obje turpije rabe za brušenje pila i šumskog orudja.

8. Orudje za dizanje. A. Capin:

Materijal: plameni čelik.

Oblik i dimenzije vide se iz slike 19.

Nazivlje: ušice, nos, držalo.

Držalo dugo 1.50 m, od tvrdog drva, zabije se u ušice capina i zaglavi.

Težina: 2—3 kg.

Fabrikat: domaći ili tvornički marke S. T.

Po obliku razlikujemo capin: talijanski, kranjski i koruški, t. j. prema tome, da li mu je nos više ispružen ili pokučen.

Upotrebljava se kod okretanja, povlačenja, dizanja i utovarivanja trupaca. Praktična strana mu je u tome, što kod uporabe držalo capina dodje na polugu, kojom radnik može nategnuti četiri puta više od svoje jakosti. Capin mora imati jake ušice, tako da radnik može s njima udarati po željeznoj kvači, koju mora po više puta zabiti i izvući iz trupca kod izvlačenja.

B. Dizalica, vinta (Stockwinde).

Materijal: kovani čelik i drvo.

Nazivlje: čelična letva sa zubima, mehanizam, okretna ruča, zaponac, okovi, drvo, capa.

U trgovini dolaze dizalice pod brojevima 1, 1½, 2, 2½, 3, 4, 5, 6, 7 i 8. Slijedeća skrižaljka daje nam podatke za nosivost u kg, debljinu čelične letve, visinu, težinu te cijenu za brojeve 1, 1½, 2, 2½, 3 i 8, (podaci za brojeve 4, 5, 6, 7 nisu navedeni).

		Broj	1	1½	2	2½	3	8
Nosivost u kg.	normalno		800	900	1.000	1.500	2.000	8.000
	maksimalno		1.000	1.100	1.500	2.000	2.500	10.000
Debljina kovane čelične letve u m/m			46×22	50×22	46×25	60×20	50×26	65×40
Cijele visine cca m/m			710	720	750	780	785	905
Težina oko kg.			14	15	16	16	17	43
Dizalice obične (Stockwinden) Din			510	544	561	629	672	1.216
Dizalice sa capom (Pratzwinden) Din			578	595	612	697	731	1.309

Cijene se razumijevaju u dinarima, postavno tvornica.

Fabrikat tvornički sistem Guthmann iz »Prve austrijske tvornice dizalica August Guthmann, Sieding-Stixenstein«.

Imade drugih sistema drugih tvornica.

Naši šumski radnici rabe najviše brojeve 1, 1½ i 2. Nekoji domaći kovači prave dizalice, no te u tehničkoj izradbi ne odgovaraju, prema tome je sigurnost i nosivost manja.

Dizalica se upotrebljava tako, da radnik podigne kraj jednog trupca sa polugom, a drugi radnik podmetne dizalicu (glavu čelične letve) pod trupac, okreće okretnu ruču i podiže trupac do visine kola, te sa drvenom polugom potisne dignuti kraj na kola, tako isto podigne i drugi kraj. Ako se radi sa dvije dizalice, posao ide brže. Gdje terenske prilike dozvoljavaju podlože se dvije drvene leg e od zemlje na kola, po kojima se trupac valja na kola, a radnik u sredini pomaže sa dizalicom. Dizalica se može u povoljnoj visini sa čeličnim zaponcem, koji zahvaća u zub okretnu osi, ukočiti, tako da drži kroz čitavo vrijeme teret na sebi.

Imade obična dizalica i dizalica sa c a p o m; to je isto takova dizalica samo što imade kod donjega okova sa strane jednu željeznu capu, na koju radnik kod okretanja, odnosno dizanja, pritisne nogom, da bude stabilniji i da se dizalica ne izmiče.

Mehanizam dizalice imade se u redu držati i češće puta uljem namažati, da lako djeluje.

„L' outillage forestier“.

L' auteur décrit les types différentes des haches, cognées, doloires, serpes, scies, coins etc., employés dans utilisation des forêts en Yougoslavie.

Rédaction.

Инж. Милан Манојловић [Нанси]:

Методе уређења у теорији и пракси.

Проборна шума.

(Наставак.).

Ако је човек од памтивека у шуми пребирао, а још више пробирао, он није у исто време био и шумар-узгајивач.

То пребирање које су шумарски писци X. века — како француски тако и њемачки — називали дивљачким, некултурним, прехисторијским — у најстарија времена није узимало неке велике сразмере, јер потребе нису ни биле велике. Међутим са напретком материјалне културе и потреба на дрвету је расла, те је и пребирање почело јачати; да не би пак прешло у интегрално пробирање и девастирање¹ шума — још шумари седамнаестог века у Француској трудили су се да за те планинске шуме — Јуру, Вогезе — Савоју — одреде могућност производње или »ета« тих шума — што се радило, разуме се у границама ондашњих научних и административних могућности, па се ето одређивао по пречнику и јединици дрвета: ета те и те шуме н. пр. износио је 1½ или 1.3 дрва од 0.60 м по хектару. Шуме су се делиле у одељке²) што је доцније дало серије, а ови у толико купона колико ротација³) има година (обично 10) тако да се пребирањем прелазило један купон годишње.

Метода као што се види доста примитивна, али која је одржавала потребан ред у експлоатацији, чувала шуму и одржавала је у врло добром стању производње, са постепеним усавршавањем како у Вогезима тако и у Јури, Пиринејама и Алпима. Метода је живела до почетка прошлог столећа када је предала своје шуме у врло добром стању новој »правилној методи«. Тада су се као што смо раније нагласили појавиле шестарске методе нарочито комбинована са сталним афектацијама, које је требало по сваку цену свугде спровести. Висока правилна шума са подједнако паркираним, на једнаким површинама распоређеним добрим разредима, има бити једини идеал који се има постићи у свима шумама код

¹) За време Colbert-а биле су прописане чак и смртне казне за шумаре који би се показали лабави и подмитљиви — извршених смртних казни било је неколико.

²) стари назив: triage:

³) код нас названа »опходњица«

свију врсти дрвећа, у свима ситуацијама, на свима експозицијама и висинама, под свима климама — преборна шума је само за највише висине, за заштитну шуму, — гледиште које и данас има законску силу у Немачкој (што је донекле оправдано топографском и рељефном ситуацијом — изузев Schwarzwald-а и баварских Алпа), — те се и у најновије време да читати: „Plenterwaldbetrieb der nur im Schutzwald und im Park am Platze ist.“ У равници у хрстовим, буковим и боровим шумама то је некако и ишло више рђаво него добро, али на истоку, на лотрингијској висоравни, где су те шуме сасвим другим климатским околностима — нова метода није никако успевала. Још је горе било у планинским шумама Јуре, а нарочито Вогеца. Шуме у овим последњим расту на тзв. вогезким пешчарима — тврди конгломерати везани оксидом гвожђа, кристалински, тријашке формације доста тешке дезагрегације у својим доњим деловима — у горњим пак високим Вогезима на еруптивном масиву гранитних и порфиричних стена, што даје тло дубоко и влажно.

У погледу рељефа Вогеци су састављени из низа ланаца, непресецањих уским долинама, са мање више стрмим падинама и јаким странама. Главне врсти дрвета су јела, буква, смрча, али јела доминира. Код такве топографске ситуације, а с обзиром на карактер јеле и њених судруга — правилна висока шума третирана прво методом сталних афектација од 1830—1860 па затим оном повратних афектација до 1885 — показала се немогућом. Услед велике масе дебелих стабала и нарочито ветролома — ста је морао бити апсорбован по целој површини, а не на површини афектације која је била у подмлађењу, тако да се благовремено откривање подмлатка није могло вршити; подмлађење је увек задоцњавало или сасвим пропадало, прореде се под таквим условима такођер нису могле вршити — те је цео привредни план у ствари био потпуно фиктиван, а све узгојне радње промашене. Уз то још један јак разлог за напуштање правилне шуме: у планинама са оваквим рељефом ветрови су фактор с којим се редовно има рачунати, а статистика пак је показала да су се преборне састојине понашале неколико пута боље од правилних према ураганима током деветнаест столећа.

Почело се увиђати, да преборна метода под таквим околностима не може бити вољена или не вољена, да јој се не може симпатизирати или обратно — већ да је она нешто без чега се не може, и да је она у таквим приликама једини могући узгојни извршилац. Али студија преборне шуме у то доба била је врло мало одмакла — за време Parad-ово и Lorenz-ово био би прави грех, а у

исто време значило би скрхати себи сваку будућност и напредак у служби ма каквим теоретисањем или препоручивањем преборне шуме.

Шта је пре свега нормална преборна шума и како доћи до редовног сечног прихода, који би био у складу са развитком економског живота и потреба?

Хоће ли се преборна шума асимилirati високој правилној, те узети за базу нормалитета иста резонувања као тамо, да ли дебљински разреди у преборној шуми заузимају исте површине као добни у нормалној правилној шуми?

Да ли механизам прираста иде истим темпом у преборној као у правилној?

У Немачкој је студија преборне шуме и данас тамо где је била за време Хартига, те се н. пр. код преборне шуме „bei Schätzung des Durchschnittszuwachs werden die Normalertragstaffel im Hilfe genommen“,⁽⁸⁾ или „im Plenterwald kommt die Regelmässigkeit des Ertrages weit weniger in Betracht als die Rücksicht auf die Wald-erhaltung“.⁽¹⁰⁾ те се тамо нема шта тражити.

Да ли преборна шума као што се раније држало („jardinage simple“) а у Немачкој се и данас пише („eine Trennung des Ab-nutzungssatzes nach Haupt und Vornutzung findet nicht statt“) ⁽⁸⁾ може да да само главни сечни приход — или се пак могу и међу-ужитци проредама остварити.

То су питања која су искрсла седамдесетих година прошлога столећа. Поникао је низ студија како од практичара тако од теоретичара; часописи од седамдесетих година па до почетка овог столећа пуни су истраживања: о нормалном капиталу преборне шуме, о начину израчунавања сечног прихода и његовој примени, о разним методама уређења које су ницале на све стране.

Резултат тих испитивања је у главном овај:

1. Елеменат за процену нормалитета у преборној шуми не може бити доба — старост (то су у преборним шумама најнесигурније вредности) већ дебљина, па ће према томе у преборној шуми бити увек речи само о дебљинским а не о добним разредима.

2. Економско-експлоатациони циљ једне преборне шуме неће се утврђивати старошћу већ пречником — па се каже да је економски циљ наше шуме производња стабла н. пр. од 0.65 или од 0.60 цм. — старост интервенише тек као другостепена чињеница.

3. Да би произвели једно стабло које смо поставили за економски циљ наше производње, треба да имамо извешан број стабала нижих дебљинских разреда — категорија. Тај број стабала

ће постепено расти од једне више категорије до друге ниже тако, да количине стабала у ма које две суседне категорије представљају један стаалан однос — константу која је увек виша од јединице.

Скуп свих тих стабала која су нам потребна на јединици површине за производњу оног једног стабла које смо поставили за економски циљ — зове се нормални уређајни низ.⁴⁾

Дакле број стабала у једном уређајном низу расте почев од највише категорије као узастопни степени једног броја који је увек већи од јединице.

Тај број или боље однос зависи од брзине прираста у пречнику, те дакле од времена које стабла једне категорије потребују да пређу из једне категорије у другу, као и од смртности која се у том међувремену дешава — у осталом те две вредности се допуњују у међусобној акцији, јер ако је смртност већа код нижих категорија, прираст у пречнику је бржи, и обратно код виших категорија прираст је спорији, а смртност мања — тај број се креће између 1.25 и 1.45 према надморској висини састојини, земљишних и ктиматских околности.

Време пак потребно за прелаз из једне категорије у другу (размак је 5 цм) креће се између 15 и 20 иодина и мора се за сваку типичну шумску област установити (16 година у Савоји 13—18 у Вогезима).

4. Шумски капитал у нормалној преборној шуми мора бити увек исти, и у толико већи у колико је већа димензија стабла које смо поставили као економски циљ — дакле већи у шуми од 60 цм него у оној од 55.

Да видимо н. пр. како изгледа један уређајни низ у Вогезима. За један велики комплекс шума, да би произвели стабло од 0.60 м треба да имамо на јединици површине:

8.1	стабло	од	0.20	цм
5.2	»	»	0.25	»
3.9	»	»	0.30	»
3.1	»	»	0.35	»
2.5	»	»	0.40	»
1.9	»	»	0.45	»
1.5	»	»	0.50	»
1.2	»	»	0.55	»
1.0	»	»	0.60	»

Однос двеју суседних категорија креће се између 1.24 и 1.56 са средњим бројем **1.30**.

Многобројним испитивањима (сондаже, анализе, инвентари) утврдило се за те исте шуме, да је потребно 16 година за прелаз из једне дебљинске категорије у другу, т. ј. да би годишње произвели једно стабло од 0.60 м треба да располажемо са 16 уређајних низова т. ј.:

130	стабала	од 0.20	садржавајући	= 26	м ³
83	»	» 0.25	»	» 33.3	»
63	»	» 0.30	»	» 37.6	»
50	»	» 0.35	»	» 40	»
40	»	» 0.40	»	» 41.6	»
31	»	» 0.45	»	» 43.1	»
24	»	» 0.50	»	» 45.5	»
19	»	» 0.55	»	» 48.5	»
16	»	» 0.60	»	» 49.6	»

укупно 456 стабала садржавајући = 365 м³

Тако је исто за шуме од 0.80 нађено 400 м³ за оне од 0.55 = 360 — за друге комплексе шума те се цифре нешто разликују али се крећу око ових.

Ти нормалитети за низ шума које расту под врло сличним околностима утврђују се добро познатим дендрометријским и графичким путевима те се уздржавамо од подробнијег описивања. Потпуно нормалног типа разуме се нема никад, и њему ваља само тежити, ако је маса по хектару и нормална (више пута је знатно пребацује) однос и расподела категорија није никада потпуно нормалан већ се само њему приближује.

5. У једној преборној шуми сваки прелаз, свако пребирање има да оствари како главну сечу, тако и прореду, чишћења и дегажирања (ослобађање младика) — видићемо како је у пракси то остварено.

Методe уређења.

Има их више. Док једне доследно слеђују идеал преборне шуме и теорију његовог нормалитета, те за базу обрачуна сечног прихода узимају јединицу стабла, и труде се да постигну стаблимичну мешавину дебљинских категорија — дотле су друге нешто мало скренуле од теоретске нормалне преборне шуме и створиле један практичан циљ, коме се има гредети, и ако са теоретске тач-

ке гледишта тај поступак дозвољава знатну критику, али је у пракси показао одличне резултате.

Методе које данас постоје или су се раније практиковале:

1. По јединици дрвета (Puton, Burel, Huffel)

2. По маси.

а) по Masson-овом поступку

б) по Белешци од 1883 године⁵⁾

3. Комбинована: по јединици дрвета и по маси — контролна или Guignard-ова метода.

Прва није нашла велику примену у пракси, те ћемо се на њеном теоријско излагање вратити другом приликом. Од двију метода под 2) прва је била у пракси до деведесетих година прошлога столећа, те ћемо и њу за сада оставити по страни — док је друга данас у општој примени у Вогезима те ћемо је детаљније изложити.

Трећу, — која је поникла шесдесетих година у Француској, и која у својој стриктној примени није нашла много терена тамо, али су њена идеологија и њена главна средства постали саставни део свих француских метода (инвентарисање, рачун прираста додуше допуњен, експерименталност) једно због тога, друго, она је нашла доста широку примену у Швајцарској, нарочито у њеном западном делу, и треће данас постоји у целом свету, а особито у државама које имају планинских шума, велики интерес за њу — ми ћемо детаљно изложити.

Метода од 1883. год.

Она сматра преборну шуму као мешавину трију група састојина, расподељених на три трећине експлоатационог доба — практично пак на три трећине димензије стабла које смо поставили за наш економски циљ.

Однос масе дебеле категорије према средњој и ове према танкој треба да буде: 5:3:2, и пошто постави нормалитет шуме за дотичну шумску област — метода не улази у детаљне односе свих редом деблинских разреда као што смо то видели раније код идеалне преборне шуме — за њу је главно глобални однос масе т. ј. целе средње категорије (свих деблинских разреда од 0.20—0.40) и целе дебеле категорије (свих дебљ. разреда од 0.45—0.60 или више) који мора бити 3:5. Ако је тај однос постигнут, онда се може цела маса дебеле категорије придодати првој трећини оп-

⁵⁾ Note circulaire du 17 juillet 1883.

подње односно експлоатационог доба, и узети за базу рачуна сечног прихода — та се маса има у истину⁶⁾ остварити за трећину опходње пребирањем, са десетогодишњом или шестогодишњом ротацијом.

Пре него што се то учини мора се видети да ли дрвни материјал није у суфициту или дефициту, према постављеном нормалитету, у ком ће се случају дрвна маса старе категорије придодата првој трећини опходње мало појачати да би се сувишни материјал постепено свео, или ће се та дрвна маса мало смањити, да би се шума »обогаћила«.

У исто време ако однос 5:3 није постигнут — белешка 1883. — али се он у пракси избегава.

Рачун сечног прихода се врши помоћу формуле:

$$P = \frac{V}{n} + \frac{1}{2} Vt + \frac{1}{q} Mt^{(6)}$$

и све што смо раније рекли о поједицим вредностима важи, изузев примену и расподелу тога прихода, јер се овде ради о преборној, а тамо о правилној шуми. Али све ће се то боље видети из једног конкретног примера.

Државна шума Г налази се у горњим Вогезима у укупној површини од 4756·15 ха са најнижом висином 600 м а највишом 1300. Врсте су заступане овако: јела 56%, смрча 27%, буква 17%.

Тло са гранитичном геолошком подлогом, дубоко свеже, местимично влажно — у главном врло плодно — иначе обрасло маховином и боровницом. (*Vaccinium Myrtillus*). Цела шума подељена је у 11 серија, од којих је највећа 582·65 ха, а најмања 361·15 ха.

Критичка анализа пређашњег привредног плана показује све негативне резултате високе правилне шуме: подмладне сече морале су бити обустављене после само четворогодишње примене; но ета био исцрпен ветроломима и вађењем старих дрвета по целој површини — дакле подмлађење свугде заостало, а престарела дрвета, која се налазе у великом броју у свима одељењима, и у свима серијама губе стално од своје вредности, и у исто време спречавају подмладак да заузме одговарајуће место. С друге пак стране, у таквој ситуацији прореда се није могла изводити.

Цела шума представља један ванредно леп масив; где се подмлађење са мало пажње са умереним десетогодишњим прелазом и незанемаривањем никад ни једног дела шуме, добија врло лако.

Главни прекор прошлој методи: сразмера заузећа подмлатка и танке категорије је врло слаба, због велике количине дебелих дрвета.

Усвојена је дакле преборна метода.

⁶⁾ Метода плавог одељка која је доцнијег порекла (1892. год.) позајмила је од ове „метода 1883.“ начин прорачуна сечног прихода. Само га је она прилагодила за регуларизацију планинских шума Јуре у високу правилну шуму.

Статистички подаци за периоду 1880.—1909. показују као средњи приход по хектару 6·523 м³, а у новцу 72·99 фр.

За сваку серију као што смо већ раније споменули (стр. 16.) сечни приход се израчунава одвојено. Узмимо за пример серију X. зв. Noir-Rupt: са површином од 395·75 ха од којих под шумом 390·99 ха, а 4·76 ливаде и депутат чувара. Најнижа висина 620 највиша 950 средња 825. Врсте: јела 49, смрча 47, буква 4. Гло је као што смо га описали мало час. Састојине неправилне — мање више преборног карактера.

Последњи инвентар⁶⁾ даје ове цифре:

	Број стабала	Маса м ³
Средња катег. (0·20—0·40)	64.683	49.157
Дебела катег. (0·45—0·60)	23.494	79.794
Укупно . . .	88.177	128.951

Економски циљ производње је стабло од 60 цм које те димензије добија у тим пределима око 150 године.

Постављени нормалитет за овакву шуму је 350 м³ по хектару.

Према томе нормална дрвна маса би била:

$350 \times 390.99 = 136.850 \text{ м}^3$ од којих (5 : 3) треба да буде:

За дебелу категорију $\frac{5}{8} = 85.530$

За средњу категорију $\frac{3}{8} = 51.320$.

Средња категорија је у дефициту за:

$$51.320 - 49.157 = 2.163 \text{ м}^3$$

а дебела: $85.530 - 79.794 = 5.736 \text{ м}^3$.

Преноса неће бити никаквих пошто је однос приближно нормалан, већ ће се узети реалне цифре за калкулацију.

Сечни приход дебеле категорије:

Садашња маса: 79.794

Прираст уз умерени постотак $1\frac{1}{2}\%$ за 50/2 година =

$$= \frac{79.794 \times 50}{100 \times 2} = \text{Укупно: } 19.949$$

Сечни приход дебеле катег. = $\frac{99.743}{50} = 1.995 \text{ м}^3$.

Год. прираст средње категорије уз пост. 2.5% = 1.229 м^3

од тога прираста ће се реализовати годишње $\frac{1}{3}$ ($1/q$) = 410 м^3 .

Целокупни сечни приход = $1.995 + 410 = 2.405$ или округло 2.400. Та цифра одговара приходу: $\frac{2400}{395.75} = 6.138$ по м³ по хектару, а представља 1.86% од инвентарисане масе.

По истеку прве грејине опходње група дебеле категорије биће престављена са:

49.157 (садашња маса сред. категорије) + $(1.230 - 400) \times 50$ (нереализовани део прирастаја сред. катег.) = 90.157 м^3 .

Серија ће свакако бити врло богата у дебелој категорији.

Специјални сечни правилник за прве две ротације (1904.—1925.):

⁶⁾ Инвентар даје прво по одељењима број стабала и масу за сваки дебљински разред (од 5 на 5 цм дакле 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55 и 60) па за тим сумарно, за целу серију, тако да се за свако одељење и за сваки дебљински разред, увек има тачно бројно стање, као и њихов узајамни однос што служи као путоказ и регулатор свих операција.

⁷⁾ Постотак прираста рачуна се из узастопних инвентара.

Оде- лење	Маса инвентарисана 1904.			Маса која се сме оствари- ти током сваке ротације		Примедба
	Средња катего- рија	Дебела катего- рија	Укупно	по оде- лењу	по хектару	
1	2	3	4	5	6	
1	1.261	429	1.690	212	18	Цифре у рубрици бр. 5 („по оделу“) добијају се следећим развојањем: Од дебеле категорије има се годишње експлоатисати 1935 мз т. ј. за 10 година 19350 м, распоређено је по свима оделенима сразмерно маси дебеле категорије коју додича оделена имају. Исто тако од средње категорије се има годишње остварити 410 мз, а за 10 година (једну ротацију) 4100 мз што је р: споредно на сна оделена сраз- мерно маси средње категорије у сваком од њих. Сума та два резултата даје укуп. масу која се има у сваком оделу остварити током једне ротације. У првој ротацији трудити се нарочито да се што пре пребу од- ела у којима се дуже времена није експлоатисало и где је прека потреба вађења старих дрвета.
2	640	1.322	1.962	383	50	
3	1.615	644	2.259	294	15	
4	1.004	2.174	3.178	625	77	
5	1.513	2.416	3.929	731	43	
6	1.374	1.758	3.132	552	32	
7	1.267	698	1.965	278	18	
8	919	2.413	3.332	676	45	
9	660	1.341	2.001	389	59	
10	1.149	1.950	3.099	531	36	
11	1.920	4.812	6.732	1.360	91	
12	2.626	4.792	7.418	1.415	80	
13	1.954	7.686	9.640	2.083	127	
14	3.679	3.857	7.536	1.268	68	
15	1.598	3.738	5.336	1.068	85	
16	1.770	4.248	6.018	1.208	74	
17	1.087	71	1.158	108	12	
18	1.105	2.853	3.958	804	91	
19	3.921	5.535	9.506	1.716	81	
20	1.099	2.946	4.045	825	72	
21	1.050	825	1.877	293	16	
22	934	2.472	3.406	695	83	
23	2.163	2.856	5.019	894	67	
24	3.522	3.629	7.151	1.199	76	
25	137	38	175	20	47	
26	2.744	3.837	6.581	1.187	106	
27	2.718	4.494	7.212	1.349	84	
28	3.726	5.910	9.636	1.787	62	
Укуп- но	390.99 х	49.157	79.794	128.951	24.000	61 попречно

Пре сваког обележавања редовног вршиће се пребрајање ветролома те одбити од редовног сечног прихода.

Сваки прелаз мора садржавати две битне узгојне радње, подмлађење т. ј. откривање подмлатка, и вађење старих стабала и — прореду т. ј. фаворизи-

рање лепих стабала у средњој и нижој категорији. Однос те реализације укажан је у самом специјалном правилнику, као и у инвентару сваког одељења посебнице.

Специјални сечни правилник је као што се види довољно еластичан и шумару извршиоцу остављено је ипак широко поље иницијативе и деловања.

* * *

Метода 1883. показује извесне теоретске недостатке, услед чега је у своје време претрпела знатне критике: пре свега теоријска нетачност хипотезе 5:3, што потиче од асимилације преборне шуме високој правилној, те се одмиче од идеала нормалне преборне шуме; за тим прираст за тако дуго време као што је трећина опходње.

Мимо тога метода је ушла у живот, она се постепено акомодирала приликама и даје одличне резултате. Она у ствари и није чисто преборна метода*) у најчистијем значењу тога израза — она је један прелазан тип између правилне и преборне шуме, она значи једну средњу линију између она два типа. Њена велика врлина у пракси је, да спаја економско-техничке врлине правилних шума, са узгојним преимућством преборног система за планинске пределе. Она остварује једну групичну преборну шуму са већим и мањим букетима састојина исте доби — на тај начин се доскочило једној мани преборне шуме, о којој се највише чуло од шумских технолога: »да је квалитет дрвета из преборне шуме много слабији«.

На другој страни, оне примедбе које су јој од теоретичара стављене у пракси су потпуно отпале. Све оне слабе стране, без којих није ни једна метода компензирају се десетогодишњим ревизијама, које су данас правило у свима западним државама.

Прираст се контролише тим узастопним десетогодишњим инвентарима потпуно експериментално, што је гаранција да његов механизам нормално ради. Метода која је специјално намењена у првом реду јелацима затим мешовитим јеловим, смрчевим и буковим шумама, потпуно одговара типу ових шума.

Оне нису ни идеално преборне, а још мање правилне: у њима ћемо врло често наћи букет од 3—4 ара младе шуме од 30—40 година, затим један букет од 5—6 ара старих састојина са подмлатком, за тим по неколико хектара чистијег преборног типа, други пут опет по неколико хектара чистих једнодобних састојина — али када би се тврдо решили да спроведемо један или други тип

*) Идеал сличан Femelschlagbetrieb-у Karla Gayer-a — поступак је назван још *jardinage concentré sur l'affectation en tour* (концентрисано пребирање у афектацији која је у току) или *semi-jardinage* (полу-пребирање) (5.14).

потпуно нормално на целој серији (разуме се природним подмлађењем) никад нећемо успети.

Метода је одавно преживела њене прве критичаре, и показала у Вогезима у току свог скоро педесетогодишњег живота да је у шумарској економији ипак најбоље оно Парадово начело: »по-дражавати природи«.

Гирновљева или контролна метода.

Метода која је поникла у Француској није у њој нашла велику примену, не само због несретне судбе њеног творца и његовог сукоба са администрацијом⁹⁾ него нарочито због тога што је метода 1883. год. — узевши од Гирноа његова важнија средства — већ нашла довољно терена и стабилности у пракси, те се тешко решавало прићи опет једној методи, која базира још на много чешћим инвентарима, који су увек скопчани са трошковима и које Администрација није могла да прими.

Контролна метода не тражи само преборну шуму за планинске шуме јеле, букве и смрче — за све терене, за све надморске

⁹⁾ Gurnaud Adolf рођен у Besanconu 1825. ступа у школу у Nancy-у 1845. год., затим служи у Doubs-у Јури и Жиронди. Своје нове теорије излаже први пут још у школи својим професорима Parade-у и Nanquette-у, који му одбијају на младост. После десетогодишње службе он тражи од Администрације у Паризу да му се за његове опите ставе на расположење две од најлепших шума у Јури Chaux и Levier али буде одбијен. У брзо затим ставља свој положај на расположење. 1865. год. на велико запрепашћење свих шумарских кругова, излажући опет своје теорије у једној расправи он тражи продају за једну и по милијарду дрвног материјала, који је према његовој теорији излишан јер оптерећује тло и његово правилно функционисање. Одбивен и ту, он ствара као шумарски експерт разне тешкоће између шумарских општина и центр. Администрације. Ситуација се тако заоштри 1866. год. да он изгуби право на пензију и буде у опште избрисан из кадра шумарских стручњака. Као експерт бави се затим по приватним шумама и у једном планинском селу Јуре затворен у кругу својих идеја, и далеко од свих добро-намерних пријатеља и безпристраних критичара, умире готово заборављен и презрен. Своје теорије почео је доста рано да примењује нарочито у општинским и приватним шумама Јуре. Методу своју пак није ни један пут изложио систематски у једној организованој студији, већ у више одвојених чланака и брошуре од којих су му најважније: *Methode du Controle* (1860.) *Sylviculture française et Methode du Controle* (1886.) најважнији му је „*Cahier d'Amenagement*“ (1878.) где је најдетаљније изложио свој поступак.

Сва његова дела скупио је у једну организовану целину са новијом документацијом G. Bioley у књизи: „*L'Amenagement des Forets par methode experimentale dite du Controle*“. (6).

висине, за све климате и све врсте дрвећа — за храст и јасен и за јелу.

Када се примети да је то у супротности са њиховом биолошком нарави, контролисте указују на безброј прашума у Индокини, Африци, Америци, које су све преборног типа.

Човек треба да искористи до крајњих граница природне факторе не тражећи да их замени својом активношћу. — На концу, његова акција ће бити увек слабија и нецелисходнија од природне.

Производити треба да буде дужност и воља сваког шумара, а свака ваљана привреда мора почивати на експериментацији.

Како се у шумарству до сада водило рачуна о производњи? ево овако:

Важност атмосфере за дрвну производњу је тридесет пута већа од важности тла — дрво добија из атмосфере 45—48 посто угљеника, 42 посто кисеоника, 6—7 посто водоника и 1—2 посто азота, а свега 3—5 посто састојака из земље.

Међутим количина угљеника и осталих састојина који су на расположењу шумској вегетацији, па према томе и шумару произвођачу — одређена је висином атмосфере коју заузимају и испуњавају асимилаторски органи, а нарочито сталношћу тога заузећа. Организирајући високу правилну шуму на бази старости са постепеношћу добних разреда, шумари — уређивачи свесно или несвесно отварају једну празнину у својој привреди и организују један периодичан штрајк — неактивност саме атмосфере на почетку и на крају сваке опходње. То се може графички представити са елементима ма којих приходних таблица.

Ако су елементи потребни за производњу на расположењу шумару тако рећи у неограниченој мери, што је случај и са природним енергијама, топлотним и светлосним акцијама (инсолацијама), геотропским и хелиотропским атракцијама — као и активним енергијама у биљном ткиву — све су те силе више мање сталне — њихово дејство међутим зависи једино од сусрета, који имају са за то прилагођеним организмима — без тога сусрета оне остају неактивне. Ти организми нису само стабло узето индивидуално, него њихова удружења, колективитети са удруженом масом лиснатих органа — што ће рећи различити типови састојина који условљавају околну средину, њену каквоћу и стабилност (свежину ваздуха и тла, упадање и расипање светлости и топлоте, механичко дејство ветрова — та средина пак састављена од масе или групације дрвета реагира опет на сваку од њих. Силвикулту-

ра треба да канализира све те акције и реакције, и да их комбинира селекцијом у корист најбољих и најспособнијих.

Та околна средина која би требала да буде предмет највеће пажње од стране шумара не чини част многобројних излагања у постојећим силвикултурама.

Напротив шумар, подвргавајући се свима осталим правилима, које безбројни удбеници прописују види врло често ту средину или искварену, или потпуно уништену, било прекомерним нагомилавањем материјала, било његовим апсолутним осуством за извесно време.

Тако док на једном хектару шуме имамо толико угљеника, толико кисеоника, толико инзолације, толико водених талоба и латентних енергија — њихово корисно дејство варира од хектара до хектара, или чак и на једном хектару — јер је шумска састојина, која је оруђе тога кориснога дејства, недовољно или рђаво организована и дејствује под рђавим околностима.

Наизменичност производње у високој правилној шуми да се видети из ма којих приходних таблица.

Оне нам показују да свака јединица површине једне правилне високе шуме организоване на бази старости као и атмосферски слој који припада тој јединици површине — пролазе кроз наизменично заузеће и празнину — производњу и штрајк.

То је управо супротно од оне хармоније сила коју траже како Боп тако Хајер.

Из њих се даље види да се периода празнине тла и атмосфере и периода штрајка у производњи — не подударају. Максимум производње не падне у исто време кад и максимум средстава стављених на расположење — т. ј. са максимумом уложеног дрвног материјала (масе). Шта то значи? — Да је у једном тренутку материјал рђаво уложен и да уз штрајк тла и атмосфере прилази још и штрајк дрвног материјала.

Тај штрајк налази свој израз у количнику прираста и дрвног материјала т. ј. постотка прираста израчунатог у разним добима:

Доба година	Материјал	Прираст	Постотак
	м ³	м ³	пр. П/100
30	81	13.1	16.91
40	225	14.4	6.40
50	351	15.1	4.30
60	462	14.6	3.16
70	553	13.6	2.46
80	630	12.5	1.98

Доба година	Материјал	Прираст	Постотак
	м ³	м ³	пр П/100
90	690	11.1	1.61
100	740	9.6	1.29
110	780	8.1	1.04
120	806	6.4	0.79

Међутим та се чињеница још много боље види из статистика.

Узмимо статистику државних и општинских шума у кнтону Neuchatel (Швајцарска). Та статистика обухвата 71 привредни план како државних тако и општинских шума. Шуме су разврстане у пет група:

А) Шуме врло богате са материјалом преко 400 м³ по хектару.

Б) Богате са материјалом од 301—400 куб. м.

Ц) Средње са материјалом од 201—300 куб. м.

Д) Сироте са материјалом од 101 и 200 куб. м.

Е) Врло сироте са материјалом од 100 и мање.

Одстрањујући изузетне случајеве те изражавајући производњу количником сечног прихода и дрвног материјала (експлоатациони проценат) све пак сведено по хектару добива се ова слика

Ред. број	Група	Материјал по хектау	Сечни приход по хектару	Експлоатаци- они проценат
1	А	570	10.5	1.86
2	»	409	5.8	1.41
3	Б	389	7.1	1.85
4	»	389	6.4	1.65
5	»	385	3.9	0.99
6	»	380	5.8	1.55
7	»	368	4.7	1.32
8	»	359	4.2	1.14
9	»	349	5.5	1.57
10	»	346	5.3	1.52
11	»	332	5.5	1.66
12	»	320	4.9	1.54
13	»	316	4.9	1.54
14	»	305	6.6	2.15
15	»	304	8.4	2.78
16	»	302	5.1	1.68
17	»	301	6.3	2.09
18	Ц	298	2.1	0.76
19	»	292	5.7	1.98

Ред. број	Група	Материјал по хектару	Сечни приход по хектару	Експлоатаци- они проценат
20	»	287	4.7	1.64
21	»	286	3.2	1.13
22	»	282	4.1	1.44
23	»	281	5.2	1.84
24	»	281	4.4	1.56
25	»	279	4.2	1.50
26	»	278	5.1	1.86
27	»	268	4.2	1.52
28	»	263	7.3	2.72
29	»	249	3.9	1.48
30	»	249	4.1	1.65
31	»	249	3.6	1.42
32	»	249	3.8	1.54
33	»	248	3.6	1.42
34	»	244	2.2	0.89
35	»	242	6.2	2.54
36	»	236	2.2	0.92
37	»	221	5.0	2.13
38	»	215	3.8	1.74
39	»	210	3.7	1.70
40	»	204	2.6	1.27
41	»	199	2.6	1.29
42	»	197	4.2	2.15
43	Д	185	3.0	1.69
44	»	178	2.7	1.49
45	»	167	2.8	1.70
46	»	152	3.1	2.04
47	»	134	3.2	2.32
48	»	138	4.4	3.27

Као што се види најповољнији случајеви (Бр. 14, 15, 19, 28, 48 и Бр. 1) — у већини случајева нису шуме врло богате него једва богате дакле стварно средње.

Према томе: у врло богатим и богатим шумама има излишног материјала некорисно уложеног који притиска саму производњу, и коју представља један непродуктиван капитал.

То још не значи да су шуме »врло богате« у истину врло богате — врло слаб експлоатациони проценат значи да је начин на који је дрвни материјал уложен погрешан, т. ј. да присиљава на неактивност.

Класична правилна нормална шума, онака какву нам је даје шумарска настава као тип за углед, паркираних добних разреда и једнообразних састојина — она са периодичним проредама и било природним било вештачким подмлађивањем — то је шума наизменичног и појединачног искоришћавања живих сила које дејствују у шуми, то је она која организује периодичне штрајкове тла, атмосфере, материјала.

Има привредних планова врло старих који су преживели безброј ревизија, али из којих се ипак не може направити никаков позитиван закључак односно производње и услова који ју одређују; има их који су приликом ревизија мењали опходње без икакве консултације и студије дебљине, пречника и односа са старошћу — чисто ради угодности рачуна, из којих се апсолутно ништа не да закључити о способности шумске производње, као ни о делу који је имао дотадањи узгојни и уређајни поступак на ту производњу, а још мање што год о прирасту и његовом механизму. А шта рећи о оним привредним плановима, који су свој темељ зидали каквом приходном таблицом какве опитне станице. Не, таксација не сме више пливати у романтици и магли.

Последице: рачун сечног прихода је доминиран страхом од прекомерне експлоатације, и једином бригом да се од ње заштити.

Напротив, има других привредних планова, који и ако много млађи, дозвољавају начином на који је први привредни план направљен као и доцније ревизије — читав низ констатација, које се заокругљују и допуњују из периоде у периоду, и служе све сигурније за основу будућих експлоатација, тако да је побољшање стално, које се може контролисати сваког тренутка, експлоатација је ослобођена страха од неизвесности, а приход шуме стално напредује као и сама шума.

Контролна метода је једна комбинована преборна метода јер код ње интервенишу и површина и маса — она је у исто време у погледу узгоја метода по јединици дрвета, јер у целом свом поступку она строго води рачуна о улози коју дрво игра у састојини — њен је циљ пружити узгојно-уређајном поступку једну експерименталну базу сталном контролом. Уређење ће бити о-сматрач, а поступак ће бити експериментатор.

Контролна метода настоји да замени периодичне празнине и штрајкова тла, атмосфере и састојина постојаним искоришћавањем свих елемената производње. То остварује једино преборна шума.

Метода настоји дакле:

- a) да производи што је могуће више;
- б) да производи са што мањим средствима;
- ц) да производи што је могуће боље.

Les méthodes d'aménagement dans leur théorie et dans leur application.

En exposant les méthodes d'aménagement suivies actuellement en France, nous avons surtout insisté sur les traits essentiels qui caractérisent la sylviculture française: régénération naturelle et l'emploi des moyens naturels, avec toutes ses conséquences — tel que la liberté complète du choix et de l'application des méthodes dans une matière si souple que l'aménagement — faits que nous avons maintes fois constaté dans diverses régions de France. De même nous avons accentué une autre conséquence de cette conception: l'observation des faits acquis et l'expérimentation. Plus spécialement nous avons exposé les méthodes: du quartier bleu, par contenance française et de la Note 1883., faisant aussi une place à une idée bien française — celle de Gurnaud. En outre nous avons ajouté quelques considérations sur l'aspect pratique de la méthode allemande Bestandeswirtschaft — ainsi que nous l'avons vu en Alsace (à suivre).

L' auteur.

Broj Nro.	S o r t i m e n t		Jedinica mjera Unité de mesure Massein heit	Cijena - Prix - Preis	
	Po vrsti drveta	selon essence		u vagonu Wagon départ ab Wagon	na odredištu au lieu de destination am Bestimmungsort
		nach Holzart		Dinara — Dinars	
	I. Hrastovina	I. Chêne			
1	Trupci za oplatace	Grumes de placage			
2	Trupci za I. kl.	Grumes de 1 ^{er} Choix			
3	piljenje I. kl.	sciage 1 ^{er} Choix			
4	Polovnjaci kompaktni	Wainscoat			
5	Polovnjaci isplijeni	Wainscoat-Logs			
6	Srednjače	Centerplanks			
7	Neokratčene	Planches dessous 50 mm			
8	piljenice iznad 50 mm	flacheuses dessus 50 mm			
9	Blistiće	Quartiers			
10	Okvirnice	Châssis			
11	Vratnjače	Portieres			
12	Daske za ljesove	Cercueil			
13	Bocnice	Sur dosses			
14	Listovi	Feuillets			
15	Četvrtiće	Chevrons			
16	Tavanjače	Paviment			
17	Piljenice za bačve	Plateaux donelles			
18	Popruge	Frises			
19	Željeznički pragovi	Traverses de ch. d. f.			
20	Francuska dužica	Merraines français			
21	Bačvarska dužica	Douves allemandes			
22	Telegrafski stupovi	Poteaux télégraphiques			
	I. Eiche				
	Furnier-Klötze		m ³	3000—3400	
	Säge-Klötze I. Kl.		m ³	700—1000	
	Säge-Klötze II. Kl.		m ³	400—700	
	Wagenschuss (Kompakt)		m ³	...	
	Wagenschuss-Boules		m ³	...	
	Centerplanks		m ³	...	
	Unbesäumte unter 50 mm		m ³	1700—1800	
	Bretter über 50 mm		m ³	1900—2000	
	Spiegelware		m ³	3000—4000	
	Chassis		m ³	2600—2800	
	Thürlstücke		m ³	4000—4500	
	Sargbretter		m ³	3500—4000	
	Hochschmitt		m ³	2000—3000	
	Feuillets		m ³	3000—4000	
	Staffeln		m ³	2000—2300	
	Belagsposten		m ³	...	
	Douellposten		m ³	1300—1500	
	Friesen		m ³	1200—1400	
	Eisenbahnschwellen		komad pièce	15—60	
	Französische-Dauben		1000 komada pièces	11000—12000	
	Binder-Waare		po akovu par seaux per Elmer	60—100	
	Telegrafstangen		komad pièce	50—75	

(cca Lit 800—
Postumia
cca Lit 700
cca Lit 700—800
Postumia

Clt London } 21st £
Clt London }

Broj Nro.	S o r t i m e n t			Jedinica mjera Unité de mesure Massein heit	Cijena - Prix - Preis	
	Po vrsti drveta	selon essence	nach Holzart		u vagonu Wagon départ ab Wagon	na određenu au lieu de destination am Bestimmungsort
	II. Bukovina	II. Hêtre	II. Buche			Talijanska granica Frontière italienne Italienische Grenze
1	Trupci za) I. kl.	Grumes de) I-er Choix	Säge-Klötze	m ³	310—400	600—660 Lit
2	pilenje) II. kl.	sciages) II-e Choix	Säge-Klötze	m ³	200—250	580—640 Lit
3	Planke) parene	Plateaux) étuvé	Pfosten { gedämpft	m ³	1000—1100	580—640 Lit
4	) neparene	) non étuvé	{ ungedämpft	m ³	950—1050	580—640 Lit
5	Daske) parene	Planches) étuvé	Bretter { gedämpft	m ³	1100—1150	480—580 Lit
6	) neparene	) non étuvé	Friesen { ungedämpft	m ³	1050—1100	360—410 Lit
7	Popruge	Frises	Staffeln	m ³	600—700	425—460 Lit
8	Četvrtake	Chevrons	Eisenbahnschwellen	komad Pièce	750—900	
9	Željeznički pragovi	Traverses p. ch. d. f.	{ I. Kl.	Stück	40—50	
	Ogrjevnog I. kl.	Bois de) I-er Choix	Brennholz { I. Kl.	Wagon	2300—2500	12—do 13—Lit
	Drveni ugali	Charbon de bois	Holz Kohle	Wagon	2000—2200	11—do 12—"
	III. Ostalo tvrdo drvo	III. Les autres bois durs	III. Andere harte Hölzer		8000—8500	4400—4500 "
1	Jasenovi trupci	Grumes en frene	Eschen-Klötze	m ³	600—700	
2	Brestovi trupci	Grumes en orme	Ulmen-Klötze	m ³	300—500	
3	Javorovi trupci	Grumes en érable	Ahorn-Klötze	m ³	300—500	
4	Grabovi trupci	Grumes en charme	Weissbuchen-Klötze	m ³	250—500	
	IV. Meko drvo.	IV. Bois tendre	IV. Weiches Holz			
1	Meka) tesana	Bois) équarri	Weiches Holz bezimert	m ³	400—600	
2	građa) piljena	tendre) scié	Weiches Schnittmaterial	m ³	600—750	
3	Teleg. stupovi (jelovi)	Poteaux teleg. (sapin)	Teleg. Stangen (Tanne)		50—80	

Наука и настава

Internacionalni šumarski Kongres u Rimu održan je u vrijeme od 29. aprila do 5. maja ove godine.

Kongres je otvoren svečanim načinom dana 29. aprila 1926. u 10 i po sati (u teatru Kvirino) — u prisutnosti talijanskog kralja, pokrovitelja kongresa, i ministra predsjednika Mussolinija, začasnog predsjednika kongresa — govorom talijanskog ministra narodne privrede, Belluzo-a, i de Michelis-a, predsjednika internacionalnog instituta za poljoprivredu, iza kojih su redali ostali običajni pozdravni govori.

Faktični rad kongresa počeo je 29. aprila u 15 sati time, što su počele da rade pojedine sekcije. Taj je rad trajao sve do 4. maja 1926., a radilo se i prije i poslije podne.

Kongres je zaključen sjednicom plenuma dana 5. maja 1926. u 18 sati. Na toj sjednici prihvaćene su rezolucije donešene u pojedinim sekcijama. Kod toga su učinjene i neke manje izmjene.

Zvanične ekskurzije održane su dana 1. i 2. maja u Apenine (Valombroza) i Firenzu (Viši šumarski institut).

Rezultat ovoga zaista velikog šumarskog Kongresa mora se označiti kao vanredno uspio. Na kongresu su bile zastupane ove države odnosno zemlje: Argentina, Austrija, Belgija, Brazilija, Bugarska, Danska, Egipat, Ekvator, Estonija, Filipini, Finska, Francuska, franc. zapadna Afrika, Alžir, Indokina, Maroko, Tunis, Velika Britanija i Australija, Kanada, Britanska Indija, Nova Zelandija, Cipar, Irska, Grčka, Ugarska, Italija, Njemačka, Kirenaika, Somali, Tripolis, Japan, Letonska, Litva, Luksemburg, Meiko, Norveška, Panama, Holandija, Holandska Indija, Peru, Perzija, Poljska, Portugal, Rumunjska, Jugoslavija, Švedska, švajcarska, Čehoslovačka, Turska, Čile, Kina, Ujedinjene Američke države, Urugvaj, Savez Sovjetskih Republika, Španija. Dakle svega 58 država odnosno zemalja. Broj učesnika bio je nešto preko 900. Broj pismenih referata dosego je 250. Neki referati, koji su stigli poslije zakazanog roka, nisu mogli biti spremljeni štampom za sam Kongres, no ući će u akta Kongresa.

Zvanična delegacija, koja je reprezentovala našu državu, bila je sastavljena ovako: gg. ing. Miodrag Stamenković, generalni direktor, dr. Gjoka Jovanović, profesor univerziteta, ing. Milan Marinović, inspektor, ing. dr. Josip Balen inspektor, ing. Milan Manojlović sekretar iz Beograda i dr. Aleksandar Ugrenović, profesor univerziteta iz Zagreba.

Naša država dobila je jedno podpredsjedničko mjesto u drugoj komisiji (Ugrenović) i reprezentovala se jednim referatom (Ugrenović: »La législation forestière en Yougoslavie«), koji je štampan kao edicija kongresa.

Pored redovnih referata iznešen su pred učesnike kongresa još i brojne publikacije pojedinih država, koje su priredjene u cilju informativnom ili propagandističkom. Takove su publikacije priredile: Italija, Čehoslovačka, Japan, Špa-

nija, Litva i Jugoslavija (statistika), blagodareći nastojanju Generalne Direkcije Šuma pri Ministarstvu Šuma i Rudnika.

Zasebna predavanja održala je Čehoslovačka (profesor Stoklasa), Švedska i Italija. Naročito se ističe vrijednost predavanja, što su ga udesile Švedske zajednice »Svenska Skogsvarfsförenningen«. Tim se filmom uspješno propa- guje šumarstvo (uzgoja biljaka u šumskim vrtovima, splavarenje i obrana od šum- skih požareva). Povodom toga sa strane jednog učesnika naše delegacije, predlo- ženo je Ministarstvu Šuma i Rudnika, da se po jedan takav film nabavi za fakul- tete u Beogradu i Zagrebu, kako bi se tim načinom mogla vršiti ne samo propa- ganda u interesu šumarstva, već bi se ta serija slika mogla upotrijebiti i za na- stavu.

Velika vrijednost održanog internacionalnog šumarskog kongresa leži još i u tome, što je on dao poticaj i priliku, da je pokrenuo i pred široku javnost iz- nešen velik broj savremenih šumarskih pitanja. Referati i publikacije iznešene pred kongres sačinjavaju jednu golemu šumarsku knjižnicu.

Pored toga kongres je omogućio sklapanje ličnih poznanstava i veza šumar- skih stručnjaka čitavoga šumarskog svijeta, koje vrijede više no sav zvanični kon- takt. Naročito je važno, da su se upoznali medju se šumari slavenskih država Čehoslovačke, Poljske i Jugoslavije. To poznanstvo nije bilo samo prolazne prirode. Prigodom pregovora sa Čehoslovačkom i Poljskom položen je kamen-temeljac ti- ješnjoj saradnji šumara ovih naroda. Sa strane čehoslovačke delegacije iznešena je misao, da se šumari Slaveni odnosno njihove stručne i staleške organizacije što tješnje medju se povežu. Sa strane naše delegacije predložen je čehoslovačkoj i poljskoj delegaciji, da se to pitanje, koje je u prvom redu staleško, riješi sporaz- umno sa šumarskim udruženjima pojedinih država, da Čehoslovačka, koja je uzela inicijativu u ovom predmetu, uputi po svom centralnom šumarskom Udru- ženju zvaničan predlog Jugoslavenskom šumarskom Udruženju u Zagrebu i neka ga pozove, da ono odredi opunomoćenike, koji će ga kod tih pregovora zastupati.

Prilikom Internacionalnog šumarskog Kongresa u Rimu održana je i kon- ferencija šumarske Lige Zemalja Sredozemnog Mora (5. maja 1926. u 9 sati). Na toj konferenciji Ugrenović kao podpredsjednik i kao zvanični delegat Ministarstva Šuma i Rudnika i zavoda za šumske pokuse u Zagrebu, predložio je plenumu, da se naredna konferencija Lige (god. 1928.) održi na području naše države, te da se tom prilikom organizuju stručne ekskurzije u naše šume. Pošto je takav pred- log naknadno stavio i predstavnik Španije, došlo je do glasanja, kod kojega je naš predlog prihvaćen.

Cilj ovoga pohoda u Jugoslaviju jest, da se strani stručnjaci upoznaju sa prili- kama našega Krša, teškoćama njegovog zašumljivanja i sa šumama netaknutoga Krša, te da eventualno zadju i u neke druge naše šume. Potrebno je da ova kon- ferencija ispane što dostojnije. Zato je nužno da se već sad započne sa radom oko spremanja. Potrebno je organizovati sa strane Ministarstva Šuma i Rudnika rukovodstvo toga rada, osigurati potrebna novčana sredstva, angažovati dovoljan broj stručnih radnika naših fakulteta, instituta, udruženja i praktičnih šumara, te spremiti jednu publikaciju o našem Kršu na francuskom jeziku.

„Prilog proučavanju izvoza i uvoza šumskih produkata u kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca za god. 1919.—1924—5«, »Šume u kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca. Prilog šumarskoj statistici, s 4 kartograma i 22 slike«. (Vidi literaturu).

Literatura

„Glasnik za šumske pokuse“. (*Annales pro experimentis foresticis*). Zagreb 1926. Izašao je prvi svezak naučnih publikacija „Zavoda za šumske pokuse u Zagrebu“ u redakciji prof. dr. A. Levakovića, predstojnika pomenutoga zavoda. Ovom edicijom iznose se pred naučnjačku i stručnu javnost dosadniji rezultati rada Zavoda odnosno njegovih članova.

Sam Zavod zapravo je posve mlad. Formalno je osnovan pod konac 1921. a mogao je početi sa organizatornim radom tek s proljeća 1922. Prebrodivši sretno prve budžetne teškoće, boreći sa nestašicom prostorijskih, bez ijedne stručne pomoćne sile, uspjelo je postaviti osnove zavodskoj knjižnici a tek godine 1925. moglo se pristupiti terenskome radu.

Shvatajući svu širinu i važnost svoga zadatka, zavod je težište svoga rada položio na istraživanja o uzrocima sušenja slavonskih hrastika. Uprkos posve-mašnje nestašice pomoćnih stručnih organa, Zavod je izaslao u teren članove svoga stručnoga vijeća u cilju proučavanja sušenja hrastika. Rezultati toga proučavanja prikazani su u „Glasniku“ u ovim radovima:

Prof. dr. A. Petračić: „O uzrocima sušenja hrastovih šuma u Hrvatskoj i Slavoniji.“

Prof. dr. A. Seiwerth: „Suše li se slavonski hrastovi zbog promjena tla?“

Prof. dr. A. Langhoffer: „Gubar, i sušenje naših hrastovih šuma“.

Dr. V. Škorić: „Uzroci sušenja naših hrastovih šuma“.

Tima radovima iscrpno je obradjena tema sušenja. O rezultatima tih radova isvijestili smo opširno na str. 201—206. „Š. L.“ 1926.

„Glasnik pored tih radova donosi još i ove originalne studije;

Prof. dr. A. Levaković: „O odnošaju drvnog prirasta u stabala naprama jednoj komponenti toga prirasta“. U njoj autor poznatom svojom egzaktnošću, solidnošću i naučnom spremom obradjuje pitanje, kako bi se za sastojine mogao da ustanovi apsolutni iznos tečajnog volumnog prirasta, a da se pri tome ne obaraju primjerna stabla.

Dr. V. Škorić „*Erysiphaceae Croatiae*“ („Prilog fitopatološko-sistematskoj monografiji naših pepelnica“). Autor — pored općeg pogleda na pojavljivanje i studij pepelnica — razradjuje njihovu morfologiju, biologiju, srodstvene veze, ekonomsku važnost, zaštitu protiv njih. Radnja sadrži sistematski opis vrsta i 32 table i stručno i umjetnički vanredno uspjetih crteža, koje inače odličnoj radnji daju još veću vrijednost.

Prof. dr. A. Seiwert: „Prilozi mehaničkoj analizi tla“. Autor pokazuje — na osnovu vlastitih pokusa i istraživanja — kakav utjecaj vrši voda, upotrebljena kod analize tla, odnosno njen sastav, na rezultate mehaničke analize tla. On taj utjecaj istražuje na sedimentaciji (Atterbergov aparat) ispiranju (Kopeckov aparat) i prikazuje tabelarno rezultate tih istraživanja.

Dr. A. Langhoffer: „Gubar i sušenje naših hrastovih šuma“. Zagreb 1926. Primili smo od autora ovu studiju kao separatan otisak „Glasnika za šumske pokuse“. — Pisac — poznati naš entomolog i nastavnik zagrebačkog

gospod. šumarskog fakulteta — povodom proučavanja sušenja slavonskih hras-tika, ulazi u entomološku stranu ovoga pitanja. Sa dubokim poznavanjem stvari, na osnovu mučnog i dugogodišnjeg pribiranja gradje u terenu, od šumarskih ureda i organa te proučivši svu literaturu, autor prikazuje opširno: biologiju gubara, njegovu štetu, sredstva odbrane i osvjetljuje ulogu gubara u čitavom procesu sušenja hrastova i u organizovanju odbrane.

Sa šumarsko-entomološkog gledišta radnja je od velike vrijednosti. I šira šumarska javnost duguje autoru za njegov rad zasebnu blagodarnost.

„Прилог проучавању извоза и увоза шумских продуката у краљевини С. Х. С. за год. 1919.—1924./25.“ Књига садржи опширан преглед шумских производа у нашој спољној трговини и приказ учешћа страних држава у нашем извозу и увозу шумских продуката. За сваку врст шум. продуката дан је посебан приказ. Од фактора, који су упливали на развитак спољне трговине, наведени су: поратна коњукура, валутна политика, саобраћајна и трговинска политика, те продукцијони фактори (шумска такса, трошкови производње и тржна цијена). Опсежан је материјал сакупљен у табелама „извоз и увоз шумских продуката по државама намене“. Књигу је саставио по службеним подацима инг. Милан Мариновић, а издала је Генерална Дирекција Министарства Шума и Рудника.

„Шуме у Краљевини С. Х. С.“ Ова је књига изашла издању Министарством Шума и Рудника (Генерална Дирекција Шума) као прилог шумарској статистици а са слиједећим садржајем: Предговор (инг. Милан Мариновић). 1. Организација шум. статистике у краљевини С. Х. С. 2. Површина и подијела шума. 3. Раздеоба шума по врсти дрвећа. 4. Раздеоба шума по врсти власништва. 5. Годишњи прираст и искоришћавање. 6. Пошумљавање. 7. Шумска индустрија и спољна трговина. Од великог је значења, да по први пута долазимо до званичних статистичких података о површинама шума по областима и срезовима према њиховој укупној површини, те до приказа шуме по врстама узгоја. Књизи су приложене и успјеле репродукције фотографских снимка.

Свако признање раду наше шумарске администрације и њених органа око сређивања наше статистике.

Приликом Интернационалног Шумарског Конгреса у Риму изашла је издањем чехословачког министарства за пољопривреду књига:

„Шумарство у Чехословачкој Републици“. (Sylviculture dans la République Tchécoslovaque), Prague 1926. са слиједећим садржајем:

1. Шумарска статистика у Чехословачкој (цјелокупна површина шума, раздиоба, подијела шумског власништва, цјелокупна пошумљена површина, подијела по састојинама и врстама дрвећа, врсти режима и узгајања, уређене и неуређене шуме, старост шума, развој високих шума, годишњи прираст, продукција дрва од 1. X. 1929. до 30. IX. 1920. споредни продукти).

2. Стање шумарског законодавства, организација службе и шумарских радова (правне норме шумарског законодавства у појединим областима, уздржавање шума, шумске штете, пошумљавање голих површина, транспорт шумских продуката, покрајински шумски фондови, закључне диспозиције, организација службе, попис шумарских уреда за надзор шума).

Државне и опћинске шуме у Чехословачкој Републици (статистички подаци, индустрија, организација службе, организација шумског транспорта, уређење шума, лов, шумарски практични испит).

Преглед трговине дрвом и шумска индустрија. Аграрне операције. Шумско задругарство. Пошумљење голих површина. Зашумљавање околица великих градова, ријечних долина и Високе Татре. Славарење у источном дијелу Ч. С. Р. Покуси селекције у шумским културама. Сакупљање и трговина шумским сјеменом. Лов и кинологија. Обрана шума. Штете проузроковане од *Liparis molacha*. Шумско господарство и средства шумског транспорта (главна продукција, нузпродукција, транспорт дрва и шумска техника, продаја и цијена дрва). Заграђивање бујица. Шумарска настава и испити. Организација шумских покуса. Шумарска пропаганда и шумарски музеји. Развој и данашње стање заштите природе. Шумарске и сличне организације.

Књига је изашла француским језиком, текст попраћен многобројним сликама, цртежима и табелама по своме садржају, представља енциклопедију чехословачког шумарства.

„*Italia Forestale*“ Firenze 1926. Ову је књигу издала Висока Школа за Пољопривреду и Шумарство у Фиренци у циљу информације учесника Интернационалног Конгреса о шумарству Италије. У два поглавља гг. професори високе школе дају преглед физичких, економских и социјалних прилика. У слиједећим чланцима приказани су: раширеност и територијална расподијељеност талијанских шума, главни типови шума, техника управљања и искоришћавања. Посебним чланком (проф. А. Павари) скренута је пажња на радове око пошумљавања голети. Опширно је описана шумска индустрија и трговина шумским производима (dott. P. Carloni и проф. А. Serpieri). Исцрпиви приказ талијанског шумарског законодавства дали су гг. А. Stela, генерални директор шума, и проф. P. Trifone.

Др. Н. Кошанин: „*Нове врсте у Флори Јужне Србије*. (Глас Српске краљевске академије наука CXLX. Први разред 54) Београд 1926.

Аутор описује пет нових биљних врста у Јужној Србији:

Ephedra macedonica Košanin, *Crocus Cvijići* Košanin, *Crocus sardicus* Košanin, *Salvia Jurišići* Košanin, *Centaurea Soškae* Hayek.

Писац приказује утицај човјека и његова привредног живота на примарну вегетацију. Поништавањем шуме добила је ксерофитска флора на терену а редуцирана је зељаста флора шуме. На другој страни алпска је флора оспротјела пашом нарочито испашом оваца. Услед тога вегетација Македоније остала је нетакнута дуж ријека, у тјеснацима неприступним човјеку и стоци. У тим дефилејима велик је број ријетких и ендемичких биљака.

„*Revue des Eaux et Forêts*“ No 4 — Avril 1926. La Légende du déboisement des Alpes et la valeur économique du reboisement des Alpes méridionales (Suite et fin), par J. Salvador. (Prikaz nestajanja šuma na Alpama i ekonomska mogućnost pošumljenja južnih Alpa). — A propos de la forêt de Besse-en-Oisans, par P. Mougin (Nešto o šumi Besse-en Oisans). — Historique d'une coupe pendant 80 années, par Dumas (Povjest jedne sječe kroz 80 godina). — Les Sociétés de pêche et la Pisciculture des salmonidés, par L. Kreitmann, avec 3 photos (Društva za ribolov i gajenje salmonida).

„**Lesnická Práce**“ Číslo 4 — Zvláštní 1926. — Doc. Dr. Jar. Klika : Poznámky k původnímu rozšíření našich lesů (Opažanja k originalnom raširenju naših šuma). — Jan Frič : Některé předpoklady lesní hospodářské reformy (Neke pretpostavke za reformu šumskog gospodarstva). — V. Valdhauser : Prirozená obnova lesů jehličnatých a směsí jehličin s bukem. (Prirodno pomladjivanje četinjastih šuma i mješanih sa bukvom). — Ing. Th. Mokřý : České rybařství v souvislosti s hospodářstvím lesním (Česko ribarstvo u vezi sa šumskim gospodarstvom). — Ing. A. Kubiše : Zásady obchodu v aplikaci na lesní hospodářství, dřevařský průmysl a obchod dřívím. (Trgovačka načela u aplikaciji na šumsko gospodarstvo, šumsku industriju i trgovinu drvetom). — Dr. Ing. A. Němec a Dr. Ing. K. Kvapil : Vliv porostů na tvorbu dušičnanů v lesní půdě. (Upliv sastojina na tvorbu dušičnih spojeva u šumskom tlu).

Практично шумарство

ПОШУМЉАВАЊЕ ЈУЖНЕ СРБИЈЕ.

Професор Кошанин*) каже да велики обезшумљени простори у Јужној Србији постоје не у толикој мери због климе, колико због учешћа у овом човека и културе.

У Јужној Србији има врло мало шума, које су се добро сачувале. И то сачувале су се само због тога, што су се налазиле на тешко приступачним местима. Међутим проф. Кошанин, на основу велике праксе и истраживања дефинитивно тврди: „да би према клими и својој пластици могла Јужна Србија бити један од најшумовитијих крајева наше земље“.

Посматрача природе Јужне Србије збиља запањује тужни изглед голих брда велике просторности, од којих се у главном састоји слика краја, који је иначе богат на dobrim особинама земље.

Без сумње, овде су раније биле велике шуме а услед тога је и клима била повољнија. Са постепеним уништавањем шуме почела је да се мења и клима добијајући услед јаких ветрова сушан карактер.

Запажено је да су баш летњи месеци најсиромашнији на влази из атмосфере. Ово је проузроковало тешкоћу пошумљавања. Младо дрвце већ у првој најосетљивијој фази свог живота трпи несагашу влаге. Зато је пошумљавање наилазило на скоро несавладљиве тешкоће.

У овим крајевима шуме су већим делом државна својина, али и она према територији Јужне Србије има врло незнатну површину. Свих државних шума има мало више од 900.000 хектара, од којих са високим стаблом — 320.000 хект. (35·5%); средњим — 70.000 хект. (7·7%); дбуња — 240.000 хект. (26·6%) и неопредељених — 270.000 хект. (30·0%).

*) Др. Н. Кошанин. Гласник Скопског Научног Друштва 1925. год. „Четинари Јужне Србије“.

Питање о повећавању површине шуме путем вештачког пошумљавања постало је горуће питање краја. Са једне се стране осећала неоспорна потреба пошумљавања, а с друге стране долазило је хронични фијаско пошумљавања због неповољне климе, која је парализовала радове већ у почетку.

Радови на пошумљавању показали су да шумски расадници могу и стварно дају ванредан материјал за расађивање. У свима случајевима, у којима се на обраду и очување расадника обраћала потребна пажња, добиване су саднице са богато развијеним жилама.

Други период радова на пошумљавању — расађивање садница, такођер је дао добре резултате.

Кад се испуне сви потребни услови за такав посао, саднице су се ванредно добро примале, развијале у прва два — три месеца, али одједном — у врућим месецима (јулу — августу) младо дрвце почело је да бледи, слаби и најзад се сасвим сасушило. Садница, која се већ примила, али није била још доста снажна, угинула је искључиво из недостатка влаге у тлу и услед слабих атмосферних талого.

Међутим толике безшумне површине стално подстичу да се са пошумљавањем жури не заустављајући се ни пред каквим трошковима, иначе ће се појавити грозно питање још вишег погоршавања климе, а с овим могу се изгубити велике површине врло плодне земље, која сада стоји пред опасношћу да постане сасвим неплодна.

Министарство Шума и Рудника сматра питање пошумљавања Јужне Србије неодложним. У вези с овим Дирекција Шума у Скопљу предузима све могуће да се овај проблем што брже и тачније реши.

На територији Дирекције, у коју улазе 14 Шумских Управа, почев од северозапада (Беране, Пећ), севера (Митровица, Призрен, Приштина), истока (Куманово, Штип) и свршив југом (Охрид, Битољ, Ђевђелија) свуда се (са изузетком Берана) овога пролећа интензивније радило на пошумљавању.

Материјал, који је био спремљен 1924.—1925. године у расадницима (укупне површине од 11,177 хектара), даће отприлике 1.500.000 садница, т. ј. довољну количину за пошумљавање 150—200 хектара.

Мени лично је било поверено у околини Скопља изградити пробна расађивања са сврхом испитивања начина, прилика и могућности. У ову сврху је било изабрано место на узвишеној левој обали Вардара (43 метра над површином Вардара), у величини од 1,17 хектара. Јужни део овог простора нагло се спушта ка Вардару, северни — има слаб нагиб у супротној страни. Земља је јако деградована суглинак, местимично (северни нагиб) црвена глиналаста реидзина (резултат распада кречњака).

Ја сам располагао садницама из два расадника, који су се налазили близу. Врсте садница биле су ове: *Pinus halepensis*, *Pinus laricio austriaca*; *Robinia pseudoaccacia*, *Gleditschia triacanthos* и *Fraxinus excelsior*. Саднице су биле једно и двогодишње; а од багрема — још и трогодишње.

Потреба таквог испитивања била је очигледна и диктирана је, како је већ напред речено, неуспехом пошумљавања у току прошлих година, важношћу решења пошумљавања при искључиво непогодним условима (суша и недостатак влаге) и неопходношћу да се путем испитивања дође до одговора на питање: какав начин засађивања обезбеђује пошумљавање. Друкчије речено: што се може предложити за борбу са сушом и недостатком влаге у земљи да би се добио позитиван резултат засађивања?

Из моје дугогодишње праксе по вештачком пошумљавању у Русији, ја сам предложио план испитивања на пошумљавању, који по могућности обухвата све случајеве, који се могу предвидети и све начине борбе са сушом.

Питања, на која треба да се предузетим испитивањем даду одговори, могу се овако формулисати :

Како су успела и како се развијају засађивања обзиром на :

1. Време засађивања и стање садница ;
2. Инклинацију површине за засађивање ;
3. Старост садница (1, 2 и 3 годишње) ;
4. Дубину засађивања (на површини, на дубини од 10 $\frac{cm}{m}$, 20 $\frac{cm}{m}$, 30 $\frac{cm}{m}$, 40 $\frac{cm}{m}$, 50 $\frac{cm}{m}$) ;
5. Преврнути горњи слој земље ;
6. Заштиту од ветра и сунца са стране североистока и југозапада (путем удешавања заштитног узвишења од земље) ;
7. Правац редова сађења према експозицији ;
8. Засађивање под заштиту претходно посејаног овса ;
9. Засађивање под заштиту претходно посејаног јечма ;
10. Засађивање садница у стању као што су биле извађене из земље ;
11. Засађивање садница овлажених ретким блатом у жилама ;
12. Засађивање и ђубрење суперфосфатом ;
13. Засађивање са бусеном ;
14. Засађивање по два и три екземплара заједно ;
15. Врсту материјала за засађивање (*Pinus halepensis*, *Pinus laricio austriaca*, *Robinia pseudoaccacia*, *Gleditschia triacanthos*, *Fraxinus excelsior*) ;
16. Засађивање по врло дубоким шанчевима ;
17. Засађивање по врло дубоким рупама ;
18. Висину над морском површином ;
19. Резултат сејања семена у редове садница (узето је било семе од *Pinus peuce* и *Robinia pseudoaccacia*).
 - а) усев и један ред *P. peuce*,
 - б) " " " " *R. pseudoaccacia*,
 - в) " два реда двеју врста (десно — *P. peuce*, лево — *R. pseudoac.*),
 - г) " " " " (исто обротно десно — *R. pseudoac.*, лево — *P. peuce*),
 - д) усев у истим горњим комбинацијама, али са правцем редова усева на север,
 - е) усев исто са правцем редова усева на исток,
 - ж) усев под мотику.
20. Засађивање под колац на необрађеној земљи (са притискивањем корена земљом помоћу истог колца) ;
21. Засађивање под колац на обрађеној земљи (са затрпавањем корена рукама) ;
22. Метеоролошке факторе ;
23. Засађивање по дубоким старим шанчевима ;
24. Засађивање на изриљаним узвишењима ;
25. Засађивање при сталном подржавању горњег слоја земље сувим и ситно изриљаним (ради поништења капиларних цеви, чим се укида ветрење влаге из земље, а иста премешта се у непосредну близину жила) ;

26. Засађивање са претходним поливањем земље;

27. Засађивање у земљу донесену у рупу за насађивање;

28. Како су се примиле и како напредују све врсте садница свака напосе и како утиче сваки од горе поменутих услова и начина сађења?

На површини од 1,17 хектара засађено је свега 11.389 садница, и то: *Pinus halepensis* — 392 ком., *Pinus laricio* — 4800 ком., *Robinia pseudoaccacia* 5500 ком., *Gleditschia triacanthos* — 670 ком. и *Fraxinus excelsior* — 27 ком. Сем тога за усељ било је употребљено семе од *Pinus peuce* — 0,25 кг и *Robinia pseudoaccacia* — 1,00 кг.

Рад је на терену био почет 15. марта, а завршен 15. априла. По свршетку радова врши се сталан и марљив надзор над свима садницама са детаљним вођењем дневника у који се уписују све промене и појаве, које се дешавају на терену.

Резултати испитивања биће обрађени по свршетку вегетационог периода и предати јавности.

Без сумње, да ће се од ових испитивања добити врло богат материјал и може бити да ће се јавити могућност да се да одговор на питање, које се толико оштро осећа у Јужној Србији: „како се може борити са сушом и недостатком влаге при пошумљавању Јужне Србије, који су начини збиља рентабилни и дају позитивне резултате“.

Инж. Валентин Шацки, Скопље.

Jugoslovensko Šumarsko Udruženje

GG. SARADNICIMA SPOMENICE.

Prvi radovi za Spomenicu počeli su pristizavati. Da bi se redakcija knjige mogla u pravo vrijeme dovršiti potrebno je, da se tačno održi rok, koji je odredjen. Dakle najkasnije do konca juna o. g. treba da je i posljednji rad u rukama uredništva.

Molimo gg. saradnike da uvažе ovu našu molbu, držeći se što tačnije naših dosadanjih uputa. Pošto je neophodno da se na kraju svakog članka donese kratak francuski rezime, molimo gg. saradnike, da ovoga napišu (najviše 10 redaka) a mi će mo ga превести na francuski.

POZIV SVIM ČLANOVIMA.

Kaošto je već svima znano, slavi ove godine naše Udruženje pedesetgodišnjicu svojeg opstanka i rada, kao i pedesetgodišnjicu izlaženja Šumarskog Lista.

Da bi ta proslava bila dostojna naših predhodnika, koji su udarili ne samo čvrste temelje našem Udruženju, već i našem šumarstvu — da ne bi ostao samo proslavni odjek našeg sadanjeg oduševljenja — već da ostane i trajan spomen i našim potomcima — odlučila je glavna uprava,

da štampa Spomenicu-Knjigu, koja će biti zrcalo prošlog i današnjeg rada kao i putokaz našim mladima na polju šumarstva i šumske trgovine i industrije te lova.

Ta Spomenica-Knjiga biti će štampana na 400—500 stranica, a obraditi će teme kako su prikazane u 3-ćem broju Šumarskog Lista iz ove godine.

Samo štampanje te knjige iznositi će ogromnu svotu od preko 100.000 dinara.

Da bi se omogućilo štampanje, zaključio je Upravni Odbor da će pozovu svi članovi našeg Udruženja kao i pretplatnici Šumarskog Lista, da tu knjigu nabave i pretplate.

Osim toga da svaki član poradi medju svojim znancima i prijateljima na sakupljanju pretplatnika. Cijena će knjizi biti 100 din, što je za ovakovo veliko djelo upravo jedna malenkost.

Pozivaju se stoga svi članovi našeg Udruženja, da nam najkasnije do konca mjeseca juna o. g. jave koliko primjeraka naručuju i na koju adresu da se knjige šalju. Ujedno valja da nam odmah pošalju i pretplatu za onaj broj primjerka, koji naručuju.

Ovime upravljamo javni apel na sve članove, pak se nadamo, da se ne će naći niti jedan član našeg Udruženja, koji ne će tu knjigu nabaviti i novac pravodobno poslati.

Mi ćemo posebno još uputiti svakom članu pismo u gornjem smislu i priklopiti ćemo ček na koji neka nam se izvoli novac slati.

Uprava.

POZIV ČLANOVIMA !

Kolega Ing. Dragoljub Petrović, sekretar preveo je knjigu Miklitz: *Bestandes-wirtschaft und Altersklassenmethode*, koja je svakom praktičnom šumaru od bezuvjetne potrebe.

Da bi se Jugoslavenskom Šumarskom Udruženju omogućilo štampanje te knjige potrebno je, da se zna broj pretplatnika t. j. onih, koji bi knjigu kupili.

Knjiga bi se mogla štampati samo onda, ako se javi dovoljan broj pretplatnika.

U koliko bi se javilo najmanje tri stotine pretplatnika, bila bi cijena knjizi 25—30 dinara, dok bi se kod većeg broja pretplatnika ta cijena znatno snizila.

Molimo sve članove našeg Udruženja, da nam što prije jave, da li žele tu knjigu kupiti, da se tako omogući štampanje iste.

Naša domaća stručna literatura još je u poveljima, pak se stoga moramo još uvijek služiti stranim djelima.

Miklizevo djelo na našem jeziku dobro će doći svakom šumaru.

Tajništvo.

UPOZORENJE ČLANOVIMA !

Jedan od članova našeg udruženja ima na prodaju Šumarski List i to godište 1877, 1878, 1880, 1881, 1882, 1883, 1886 do uključivo 1908. Svako godište je tvrdo vezano sa zlatorezom.

Cijena pojedinom godištu 50 Din.

Nadalje ima na prodaju Lovačko-ribarski vijesnik godišta 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906 i 1908, Uvez tvrdi sa zlatorezom. Cijena 40 D. po godištu.

Tko od članova želi kupiti sva godišta ili pojedina neka se obrati na naše Udruženje.

Tajništvo.

Шумарско вече. Удружење Студената Шумара на Београдском Универзитету приредило је пре неколико времена своје прво забавно „Шумарско Вече“*). Како је ово била прва забава, коју су приредили студенти шумари, разумљиво је да је интересовање било у пуној мери, што се је показало одличном посетом свију пријатеља зелене струке.

И овај пут доказало се да се наши пријатељи довољно интересују за раденике наше младе шумарске струке, трудећи се да их помогну на сваки начин и на сваком кораку. Тога ради Удружење се најсрдачније захваљује свима својим пријатељима, који су нам указали овако лепу пажњу и разумевање. „Шумарско Вече“ је у сваком погледу задовољило. Програм концертног дела премда скроман, ипак је донео забави жељени успех. У концертном делу учествовали су: Академско певачко друштво „Обилић“, које је одпевало три Мокраччеве руковети, те чланови народног позоришта са два комада шумарског карактера. Удружење је настојало свим силама да забава успије што боље и у ту сврху се је обратило госпођама својих професора и виших чиновника Министарства Шума и Руда као и њиховим кћеркама замоливши их, да би својим саветом узеле учешћа у приређивању „Шумарске Вечери“. Госпође и госпођице радо су се одазвале нашој молби, те су образовале нарочити Одбор, који је у главном учинио све потребне припреме за ову забаву. Тога ради Удружење се најљепше захваљује свима госпођама и госпођицама које су се трудиле око приређивања „Шумарске Вечери“ а нарочито гђи Дивјак, гђи Мариновић, гђи Наташевић, гђи Новак и гђи Штенцл, те госпођицама Јовановић, Симоновић, Штенцл и Гачић, које су уложиле доста труда да би забава донела овако леп успех.

Удружење јатим дугује особиту захвалност генералном Директору Министарства Шума и Руда г. Миодрагу Стаменковићу, који је заправо и био иницијатор ове „Вечери“ те господи професорима: Ђ. Јовановићу, М. Мариновићу и М. Мужинићу, који су нам на сваком кораку било делом или речју

*) Овај смо допис примили почетком маја ов. г.

били при руци око аранжирања забаве. Најзад Удружење се захваљује свима онима који су посетили наше „Шумарско Вече“, као и онима који су нас се сетили добровољним прилогом или у новцу или у натури. Том приликом имамо нарочиту захвалност да изразимо министру Шума и Руда г. Николи Никићу и госп. М. Стаменковићу ген. Дир. Мин. Шума и Руда као и цењеним предузећима Ајзлер ет Ортлиб и Нашичкој Творници Танина и Паропила, који су уложили по 1000 Дин добровољних прилога.

Удружење жели да са овом „Шумарском Вечери“ отвори један низ Шумарских забава, које ће бити међу првим у Београду а у чији успех ни најмање не сумња.

»Šumarski List«. Broj 5. Šumarskog l ista izašao je za vrijeme, dok je glavni urednik bio zvanično odsutan na Kongresu u Rimu, te nije bilo moguće da on lično izvrši korekturu i reviziju. Molimo da se to uvaži.

I S K A Z

REDOVITIH ČLANOVA UPLATE ZA APRIL 1926. GODINE.

Broj	I m e	Boravište	Gotov	Efekti	O p a s k a
			novac		
			Din	Din	
597	Dr. Antun Levaković	Zagreb	50.—		God. 1926.
568	Ing. Oskar Kostelić	Otočac	100.—		" 1925./26.
656	Ing. Marjan Majnarić	Ravna Gora	50.—		" 1926.
819	Ing. Ostojić	Vinkovci	100.—		" 1925./26.
60	Brnjas Dragutin	Vinkovci		50.—	" 1926.
993	Ivan Rotter	Novi-Grad		50.—	" 1926.
980	Svetozar Radojčić	Kamenica		50.—	" 1926.
838	Slavko Petrović	Sr. Mitrovica		50.—	" 1926.
500	Stevan Kolarić	Sr. Mitrovica		100.—	" 1926./7.
726	Mareč Karlo	Podr. Moslav.		50.—	" 1926.
1065	Ing. Jovan Savin	Šipovo		100.—	" 1924./25.
931	Kamilo Ružička	Sarajevo		50.—	" 1926.
471	Jindračka Franjo	Požega		50.—	" 1926.
668	Milković Ivan	Bjelovar		50.—	" 1925.
510	Krišković Lambert	D. Miholjci		50.—	" 1926.
442	Jagrović Svetozar	Karlovac		100.—	" 1925./26.
431	Jekić Jovan	Beograd		50.—	" 1926.
209	Divjak Tihomir	Banja-Luka		100.—	" 1926./27.
1100	Koloman Šaler	Apatin		150.—	" 1926. 27. 28.
729	Marčić Josip	Split		50.—	" 1926.
672	Mrkonjić Gjuro	Oštrelj		50.—	" 1926.
147	Miloš Čirković	Kruševac	50.—		" 1926.
674	Mayer Mirko	Zagreb	50.—		" 1926.
1068	Boža Stamenković	Beograd	50.—		" 1926.
428	Miloš Jovanović	Beograd	60.—		" 1925./26.
1066	R. Sarnavka	Sušak	50.—		" 1926.
23	Marko Avramović	B. Bašta	60.—		" 1926.
629	Milorad Lazjanin	Klenak	50.—		" 1926.
675	Mijo Marušić	Diakovo	100.—		" 1925./26.
	Vlad. Fasan	Ljubljana		50.—	"
	Janko Urbas	Maribor		50.—	"
	Ante Ružić	Maribor		50.—	"
	Andrej Otomar	Maribor		100.—	" 1925./26.
1203	Ing. M. Štefanović	Beli Manastir	50.—		" 1926.
100	Ing. Jovan Bila	Sarajevo	55.—		" 1926.
992	Fedor Radčenko	Nikšić	50.—		" 1926.
334	Kajo Grubić	Split	50.—		" 1925.
596	Gustav Lach	Čakovac	50.—		" 1926.
37	Franjo Balonek	Derventa	100.—		" 1925./26.
313	Dušan Gjukić	Vinkovci		50.—	"

I S K A Z

POMAGAČA UPLATE ZA APRIL 1926.

1456	Dimitrije Bojić	Zagreb	25.—		" 1926.
1487	Franjo Rainer	Brno		50.—	" 1926./27.
484	Miodrag Jovanović	Beograd	25.—		"
1526	Strahinja Ivonović		30.—		"

I S K A Z

UPLATA PRETPLATNIKA ZA APRIL 1926.

Broj	I m e	Boravište	Gotov	Efekti	O p a s k a
			novac	Din	
1767	Pogl. sreza	Nevesinje	300.—		God. 1924. 25. 26.
1910	Šum. Uprava	Zavidović	200.—		" 1925./26.
1733	Poglavar sreza Maglaj	Maglaj	350.—		" 1923. 24. 25. 26.
1760	Poglavar sreza	Višegrad		350.—	" 1922. 23. 24. 25.
1751	Poglavar sreza	Krupa		350.—	" 1922. 23. 24.
1762	Poglavar sreza	Žepče		350.—	" 1922. 23. 24.
1865	Okružna Šum. Uprava	Gor. Milanov.	230.—		" 1923. 24. 25.
1758	Poglavar sreza	Bos. Gradiška	245.—		" 1922. 23. 24. 25.
1868	Okružna Šum. Uprava	Kraljevo	100.—		" 1922./23.
2033	Obl. šum. referent	Maribor		100.—	" 1926.
1734	Poglavar sreza	Livno		100.—	" 1925.
1931	Poglavar sreza	Travnik		300.—	" 1923. 24. 25.
1860	Šumska Uprava	Leskovac		100.—	" 1925.
1916	Šumska Uprava	Ključ		200.—	" 1924./25.
2025	Zagrebačka burza	Zagreb	100.—		
1923	Šum. referent	Prnjavor	100.—		" 1923. 24. 25.
1815	Šum. referent	Split	300.—		
1748	Poglavl. sreza	Gacko	300.—		" 1923. 24. 25.
	Šum. Uprava	Goli	50.—		
2040	Ignac Starkl	Semizovac	50.—		" 30. 6. 1926.

I S K A Z

PRODANIH KNJIGA U APRILU 1926.

St. Kugli	Zagreb	176.—		
Šum. škola	Aleksinac	83.75		
Općina Šibenik	Šibenik	61.75		
Šum. Uprava	Novigrad	25.—		
Direk. Šuma Imov. Op.	Petrinja		350.—	
				Kraj. I. O. Šume u Ma-
				kedoniji Nacrt zak. o
				šumama
				Dr. Ugrenović nacrt
				zakona
				Kraj. I. O.
				Kraj. I. O.

I S K A Z

OGLASI ZA APRIL 1926

52/1925.	Dir. Šuma I. O. Gjurgjev.	Bjelovar	800.—
36/26.	Šum. gospodarski ured	Lokve	400.—
32/26.	Općinski poglavar	Valjevo	400.—
115/6.	Šresko poglavarstvo	Našice	300.—
20/26.	Šum. Uprava	Dubica	500.—
33/26.	Direkcija Šuma	Otočac	590.—

Личне вијести

ПОСТАВЉЕНИ СУ :

- Др. Ђока Јовановић**, директор Прометне Банке, хонорарни професор пољопривредног факултета и предсједник Југословенског Шумарског Удружења, именован је редовним професором београдског пољопривредног Факултета. Срдачно честитамо!
- Милошевић Милош**, за админ. чиновника III. катег. 3. групе Шум. Управе у Прокуљу.
- Ресановић Адам**, за админ. чиновника III. кат. 4. групе Дирекцији Шума у Скопљу.
- Шаула Душан**, за контролора II. кат. 3. групе Благајне Одељења за Рачуноводство и Финансије Ген. Дир. Шума.
- Шеибал Антун Ф.**, за шум. инж. асистента I. кат. 9. групе (у приврем. својству) Шум. Упр. Прача.
- Поповић Алесандар** за адми. чиновника III. кат. 2. групе при шум. управи у Тетову.
- Живковић Драга** за приправника III, кат. 4. групе код обл. шум. реф. дубровачке области.
- Томић Роксанда** за админ. чин. III. кат. 3. групе при одељењу за рач. и финанс. Генер Дир. Шума.
- Раићковић Митар** за писара III. кат. 3. групе при Дир. Шума у Скопљу.
- Богдановић Миливоје** за шефа II. кат. 1. групе Дирек. Шума у Алексинцу.
- Јеленић Иво** за подшумара II. кат. 5. групе при Шим. Управи у Београду.
- Тапа Владислав** за шум. приправника III. катег. 4. групе код срез. поглавар. у Сарајеву.
- Бурлаковић Ђорђе** за шефа I. кат. 6. групе Инсп. Шума на Цетињу.
- Ђирковић Илија** за шефа рачунов. II. кат. 3. групе Дир. Шума у Скопљу.
- Хартман Роберт**, за шум. инж. пристава I. кат. 9. групе при Шум. Управи у Средњем.
- Асман Фердинанд**, за шумара II. кат. 3. групе код Срез. поглав. у Санском Мосту.

УНАПРЕЂЕНИ СУ :

- Шокчевић Ђура**, за шумар. саветника I. катег. 6. групе Шум. Управе у Куманову.
- Гроспић Едуард**, за писарничког надофицијала III. катег. 1. групе при Дирекцији Шума на Сушаку.
- Адуловић Стеван**, за писара II. катег. 3. групе при Генералној Дирекцији Шума.
- Петровић Лазар**, за инспектора I. катег. 5. групе при Дирекцији Шума у Алексинцу.
- Миодраговић Богољуб**, за шумар. надсаветника I. кат. 5. групе код Шум. Управе у Оурчину.

Муждека Дамјан, за шумарског надсаветника I. катет. 5. групе код Дирекције Шума у Винковцима (исправка у Указу од 22. марта ове год. Бр. 11.963).

Милетић Драгутин, за књиговођу II. кат. 3. групе Дирек. Шума код Дирек. Шума у Сарајеву.

Лавренчић Јулиј, за рачун. офиц. II. кат. 3. групе Дир. Шума у Љубљани.

Ахацић Иван, за подшумара III. кат. 2. групе код Љубљанске области.

Премерштајн Роберт, за подшум. III. кат. 2. групе код Љубљанске области.

Кенд Франц, за подшумара III. катег. 2. групе код Љубљанске Области.

Замп Фридрих, за подшумара III. кат. 2. групе код Љубљанске Области.

Зуљун Хуберт, за подшумара III. кат. 2. групе код Љубљанске Области.

Миљач Роза, за админ. чиновника III. кат. 3. групе код Љубљанске Области.

Ковач Алојзиј, за подшумара III. кат. 3. групе код Мариборске Области.

Томљеновић Анте, за шум. надсав. I. кат. 5. групе у Ст. Микановцима.

Борошић Јосип, за инсп. I. кат. 6. групе при Ген. Дир. Шума.

Марчић Јосип, за шум сав. I. кат. 6. групе код Дубровачке области.

Љубинковић Ранко, за писара II. кат. 2. групе при Ген. Дир. Шума.

Вујанац Настасије, за писара II. кат. 4. групе при Одел. за Рач. и Фин. Ген. Дирек. Шума.

Новак Винко, за шум. рефер. III. кат. 1. групе при срез. испостави у Рабу.

Дебрецин Стево, за књиговођу II. кат. 3. групе при Дир. Шума у Винковцима.

Церјак Динко, за шум. инж. I. кат. 8. групе при шум. управи на Бледу.

Ружичка Камило, за шумара II. кат. 1. групе при Дир. Шума у Сарајеву.

Церлевац Фрањо, за подшумара треће категорије прве групе Дирекције Шума у Љубљани.

Јасенко Јакоб, за подшумара треће категорије прве групе Дирекције Шума у Љубљани.

Томше Валентин, за подшумара треће катег. прве групе Дирекције Шума у Љубљани.

Мершол Винценц, за подшумара треће категорије прве групе Дирекције Шума у Љубљани.

Ханзловски Антон, за подшумара треће катег. прве групе Дирек. Шума у Љубљани.

Аусер Винко, за подшумара треће катег. прве групе Дирек. Шума у Љубљани.

Кривец Едмунд, за подшумара треће катег. прве групе код Мариборске Области.

Антонц Андреј, за подшумара треће катег. прве групе код Мариборске Области.

Серниц Едвард, за подшумара треће катег. прве групе код Мариборске Области.

Бурник Рафаел, за подшумара треће катег. прве групе код Мариборске Области.

Мајзеновић Алфред, за подшумара треће катег. прве групе код Мариборске Области.

Кнез Антон, за подшумара треће катег. прве групе код Љубљанске Области.

Бусбаз Алфред, за подшумара треће катег. прве групе код Љубљанске Области.

Лесјак Карло, за подшумара треће катег. прве групе код Љубљанске Области.

Приможић Франц, за подшумара треће катег. прве групе код Љубљанске Области.

Кордон Густав, за подшумара треће катег. прве гр. код Љубљанске Области.

ПРЕМЕШТЕНИ СУ:

- Била Јован, шум. инж. асистент I. кат. 9. групе из Сарајева у Кључ.
- Коњар Станислав, шумарско-инжињер. асистент прве катег. девете групе из Кључа у Сарајево таксацији Дирек. Шума.
- Думић Крунослав, шумарско-инжир. асистент прве катег. девете групе из Средњег у Грачанице Срес. Поглаварству.
- Полак Велимир, шумар. саветник прве категорије седме групе из Вировитице у Јасеновац.
- Пшибић Фрањо, надшумар групе категорије друге групе из Грачаница за надшумара прве категорије седме групе при Дирекцији Шума у Сарајеву.
- Магденовић Стојан, админ. чинов. III. кат. 4. групе из Скопља у Тетово.
- Радиојевић Григорије, пом. књиговођа II. кат. 3. групе из Скопља у Алексинац.
- Константиновић Милорад, админ. чинов. III. кат. 2. групе из Скопља у Београд.
- Брикси Стјепан, срез. шум. реф. I. кат. 8. групе из Чазме у Вараждин.
- Јанковић Даница, админ. чин. II. кат. 2. групе из кабинета Мин. Шума и Рудника Генералној Дир. Шума.
- Стргар Будимир, шум. савјетник I. кат. 6. групе из Огулина у Писаровину.
- Копривник Војко, инспектор I, кат. 4. групе из Вараждина Ген. Дир. Шума.
- Савић Јово, шум. надинж. I. кат. 7. групе из Делиблата у Алексинац.
- Ђукић Душан, шум. надинж. I. кат. 7. групе из Скопља за таксатора Ђурђевачке имовне општине.
- Брајдић Фердо, шум. надинж. I. кат. 7. групе из Бјеловара у Огулин.
- Грозданић Милан, шумарник I. кат. 7. групе од шум. управе у Карловцу приморско-крајишкој области у Карловцу.
- Манојловић Бранко, шум. надинж. I. кат. 8. групе из Писаровине за шефа шум. управе у Јасенку.
- Вујачић Душан, подшумар I. кат. 9. групе из Винковаца у Подгорицу.
- Недок Чедомир, шум. инж. асистент I. кат. 9. групе из Петриње у Скопље.
- Смољановић Богдан, шум. инж. асистент I. кат. 9. групе из Петриње у Алексинац.
- Лазић Михајло, секретар I. кат. 8. групе правном одсјеку Ген. Дир. Шума.
- Атијас Јаков, шумарник II. кат. 4. групе из Цазина у Грачаницу.
- Ракијаш Танасијев, шум. официјал III. кат. 2. групе из Бјеловара у Копривницу.
- Гудец Божидар, рач. припр. II. кат. 5. групе из Сарајева на Сушак.
- Фрањеш Јурај, шум. надсавт. I. кат. 5. групе из Бјеловара Срез. поглавару. у Копривницу.
- Рукавина Јосип, шум. надсавет. I. кат. 5. групе од Огулин, Им. Опш. Срез. поглавару у Огулину.
- Баличевић Анте, шум. надсавет. I. кат. 5. групе од Срез. поглавара Приморско-Крајишкој Области у Карловцу.
- Заставниковић Славко, шум. савет. I. кат. 6. групе од Приморско-Крајишке области Срез. поглавару у Карловцу.
- Секулић Милорад, инспектор I. кат. 6. групе из Ср. Митровице у Скопље.
- Келез Марин, шум. савет. I. кат. 6. група од Дубровачке области Дир. Шума у Сарајево.
- Гложић Владимир, шум. рач. савет. I. кат. 6. групе од бродске Им. Опш. за шефа рач. Дир. Шума у Апатину.

- Хеферер Милан, шум. рач. савет. II. кат. 1. групе из Апатина Дир. Шума у Загреб.
- Јурчић Андрија, шум. рач. савет. II. кат. 2. групе од Дир. Шума у Затребу Дир. Шума бродске И. О. у Винковце.
- Валтер Стјепан, шум. надофицијал III. кат. 1. групе од Ђурђевачке И. О. у Бјеловару Дир. Шума у Апатину.
- Ружић Анте, инспектор I. кат. 6. групе из Марибора Ген. Дир. Шума у Београд.
- Мариновић Милан, шум. надсавет. I. кат. 5. групе од Генер. Дир. Шума у Београду Осечкој области у Осек.

УМИРОВЉЕНИ СУ:

- Ракијаш Танасија, шум. официјал III. кат. 2. групе у Копривници.
- Брадач Томо, кр. шум. акцесиста III. кат. 1. групе у Самобору.
- Лах Густав, шум. надсаветник, I. кат. 5. групе у Чаковцу.

LICITACIJA HRASTOVIH I DRUGIH DRVETA.

Dne 12. Juna 1926. godine prodavače se kod kr. direkcije šuma u Vinkovcima javnom otvornom licitacijom hrastova i druga drveta, koja se nalaze na površini trasiranih proseka posavskim srezovima kr. šumske uprave u Jasenovcu, udaljeno od željezničke stanice Šaš ili Savske obale 6 klm. i to:

Srez	Dužina proseka šir kih		Površina	Drvena masa		Gradje					Goriva					Procenbe- na vred- nost	Primedba		
	10 m	5 m		gradje	goriva	hrast	jasen	brest	grab	topola	hrast	jasen	brest	grab	topola			joha	ostalo
	tekućih met.			k. jut.	m ³	% (procenata)												Din	
Ilina greda zelenik Čadjavski bok II. (dio) i III.	8.959	55.381	63.7	2040	4919	51	23	24	1	1	27	20	14	6	2	16	15	115.031	hrastova, jasenova i brestova gradja su trupci prečnika 18—30 cm grab 18—62 cm topola 32—62 cm

U S L O V I

1. Ponudjači imaju predati najkasnije do 10 časova dana licitacije vadium kod blagajnice kr. direkcije šuma u Vinkovcima u iznosu od 10% (deset) od procenbene vrednosti prema propisima čl. 88. Zakona o Državnom računovodstvu.

Revers o položenom vadiumu, svedočanstvo o nadmetačkoj sposobnosti te uverenje, da su radnju prijavili poreskim vlastima i platili porez za tekuće tromesečje, imaju takodjer do 10 časova dana licitacije predati predsedniku komisije za održavanje licitacije kod kr. direkcije šuma u Vinkovcima.

2. Nakon toga između 10 i 11 sati dana licitacije predaju ponudjači komisiji pismene oferte, snabdevene sa 100 Dinara taksene marke, koji moraju biti u valjano zapečaćenom zavoju i na kojima mora biti jasno napisano: »Ponuda za licitaciju drva u prosekama u Jasenovcu od ponudjača N. N.«

U ponudi mora ponudjač da izjavi, da su mu svi uslovi prodaje kao i ugovora dobro poznati, da na njih u celosti pristaje i da im se pokorava.

Telegrafske ponude ili one, koje ne odgovaraju uslovima licitacije ne uzimaju se u obzir.

Licitacija počinje u 11 sati.

3. Kupovina se plaća kod blagajnice kr. direkcije šuma u Vinkovcima i to polovica u roku od 14 dana od dana saopštenja da je licitacija odobrena, a druga polovica pre izvoza robe iz šume, a najposlije do 1. Oktobra 1926. Kod plaćanja prve polovice kupovnine dužan je kupac platiti na svu kupovninu 8.2% u ime raznih prinosa i taksa.

4. Rok za izradu drveta i izvoz robe traje do kraja 1927.

5. Drveta i sve ostalo na prodajnoj površini mora biti sa panjevima i žiljem iz zemlje iskopano tako, da na tako iskrčenoj površini može gvozdeni plug sa zapregom konja ili volova bez smetnje orati.

6. Svi detaljniji uslovi licitacije mogu se saznati za radnog vremena kod kr. direkcije šuma u Vinkovcima i kr. šumske uprave u Jasenovcu.

Vinkovci, dne 22. maja 1926. godine.

KR. DIREKCIJA ŠUMA.

Broj: 2766 — 1926.

OGLAS DRAŽBE HRASTOVIH STABALA.

Na temelju odobrene drvosječne osnove za god. 1925. 26. prodavat će se kod Direkcije šuma imovne općine ogulinske u Ogulinu u utorak 15. lipnja (juna) 1926. niže navedena stabla:

Stabala se nalaze u šum. predjelu	Šumska uprava	vrst drveta			Prodaje se		Isključna cijena		Predaje se koji puta	Opaska
		jela i smre- ka	bukva	javor	gradje	gorivo	pau- šalno	po m ³		
		broj stabala			kubni metara		Dinara			
Kozarac br. 3. U. J. Podkamačnik br. III.	Ogulin	700	—	—	1379.68	611.64	127.822	—	Prvi put	Udaljenost od želj. stanice Vrbovsko 6.5 klm.
Cetinska šikara U. J. Kučaj-Trtor br. IX.		—	523	—	950.64	1014.76	77.222	—	Četvrti put	Udaljenost od stanice Gomirje 6, a do otvor. pruge sa ram- pom za utovar 3 klm.
Babina gora U. J. Babina gora br. XIV.	Plaški	—	—	414	414.66	—	44.783	—	Četvrti put	Udaljenost od stanice Josipdo 24 klm.
Miskovica U. J. Miskovica br. X.	Krivi put	—	1520	—	2242	1777	89.819	—	Prvi put	Udaljenost od luke Senj 30 klm.
Runjavica U. J. Stajnička ka- pela br. I.	Brinje	3097	—	228	6352 579	—	170.608	—	Prvi put	Udaljenost od luke Senj 52 klm.
Grbin palež 69 U. J. Palež IV.	Plaški	—	2880	—	2071	—	80.075	—	Prvi put	Udaljenost od želj. stanice Plaški 12 klm.

Općeniti dražbeni uvjeti.

Primaju se samo sa 100 Din. biljegovane ponude, koje moraju biti valjano pečaćene i predane najkasnije do 10 sati gore navedenog dana kod uručbenog zapisnika Direkcije šuma imovne općine ogulinske u Ogulinu. Ponude brzojavne, te koje nisu tačno prema uvjetima sastavljene, neće se uzeti u obzir. **Kod skupina, koje se već više puta dražbuju, primati će se iznimno i ponude ispod isključne cijene.**

2. U ponudi mora biti naznačeno, na koju se skupinu ovog oglasa ponuda stavlja, zatim, da su nudiocu općeniti i posebni dražbeni uslovi dobro poznati, te da na njih bezuslovno pristaje.

3. Ponudi mora biti priložena žaobina u 10% -tnom iznosu od isključne cijene. Žaobina može biti u gotovom novcu ili vrednosnim papirima koji su u kraljevini SHS priznati kao za jamstvo prikladni, a računaju se po burzovnom tečaju od dana dražbe, no nikada iznad nominale.

4. Osim kupovine dužan je kupac platiti 0.5% od cjelokupne kupovnine u korist zaklade za pošumljenje primorskog krasi i 0.2% u korist zaklade za uzgoj djece šumarskih činovnika.

5. Posebni dražbeni uvjeti mogu se vidjeti za vrijeme uredovnih sati kod Direkcije šuma u Ogulinu i dobiti uz uplatu od 30 Din. po primjerku.

U O g u l i n u, dne 25. svibnja 1926.

Direkcija šuma imovne općine ogulinske.

Број 396 — 1926.

ПРОДАЈА БУКОВОГ ОГРЕВНОГ ДРВЕТА.

На темељу овлаштења од Дирекције Шума у Сарајеву број 23.837/26 од 27. IV. 1926. продаваће се код Шумске Управе у Олову у петак дне 4. јуна 1926. у 3 сата по подне путем јавне усмене дражбе око 8.000 (осам хиљада) пм. буковог дрвета од старих, презрелих стабала у шуми „Глог“ одел 131. уз искљичну цену од 6 (шест) динара по 1 пм. на пању.

Сваки нудиоц мора положити прије почетка дражбе 10% вадига т. ј. 4.800 динара у готовом новцу или вредносним папирима, а страни држављани двоструко, те таксену марку од 160 динара.

Досталац дужан је платити 6% од куповнине у фонд за пошумљивање те сносити све трошкове расписа ове дражбе.

Рефлектантима је слободно, да предметну шуму прије дражбе разгледају, а упуте даће њима државни лугар Бошковић из Солуна, код Олова.

Дирекција Шума у Сарајеву бира слободно између понуда, а може и све без навађања разлога одбити.

До решења везани су нудиоци на своје понуде.

О л о в о, 4. маја 1926.

Шумска управа.

Број: 1968.-1926.

ОГЛАС ДРАЖБЕ ХРАСТОВИХ СТАБАЛА.

На темељу дрвосјечне основе за годину 1925.-26. те предходног закључка господарственог одбора градишке имовне опћине од 19. априла 1926. год. тачка 71. одобреног решењем Министарства Шума и Рудника Генералне Дирекције Шума од 27. априла 1926. бр. 17073 продават ће се **дана 15. липња т. г.** у 10 сати до подне код Дирекције Шума градишке имовне опћине суха, полсуха храстова и брестова стабла и то:

Šumska uprava i grupa	Ime sječe	Okružje	Vrst drveta	Broj stabala	Drvena gromada m ³	Isključna cijena		Količina ogrijevnog drva, koju je dostalac dužan od tih stabala postaviti besplatno im. općini u prostor, metrima sa 10 po sto nadmjere	Udaljenost od rijeke Save ili najbliže željezničke stanice	Opaska	
						Din	p				
Banovajaruga 1	Četrtak Veliki gjol	V.	hrast	579	1.149.91	198.352	32	509	Željeznička stanica Lipovljani 4 klm.		
		VI.		48	77.14	12.481	68	45			
		VII.		48	83.85	13.682	72	60			
		VIII.		123	205.21	32.733	68	141			
		IX.		64	110.72	18.509	12	63			
Okučani 2	Lijesko-vača	XV.	hrast	144	170.02	27.424	88	77	Rijeka Sava 4 klm. Želj. stanica Okučani 6 klm. leži uz državnu cestu		
		XVI.		414	628.27	105.514	16	243			
		XVII.	hrast	386	1.602.61	299.356	35	526			
		XX.	7	11.14	—	—	—				
		XXI.	hrast	524	678.—	120.742	24	306			
Novogradiška 3	Visoka greda	XIII.	hrast	9	20.50	6.278	—	14	Želj. stanica Nova-gradiška 10 klm. do Save 3 klm.		
		XIV.		293	479.46	83.149	52	120			
		XV.		326	554.13	107.50	12	222			
		XVI.		5	6.61	1.267	68	5			
		XVII.		303	418.31	68.296	56	170			
		XVIII.		24	31.15	5.205	04	17			
		XXI.		29	39.03	7.253	20	17			
Novogradiška 4	Ključ	X.	hrast	157	216.75	35.632	56	64	Do rijeke Save 4.5 klm.		
		XI.		476	617.36	124.732	90	157			
		XII.		66	84.43	13.306	14	22			
		XIII.		109	134.28	21.181	36	43			
		XIV.		1	1.58	316	—	1			
		XV.		44	51.94	8.556	56	19			
		XVI.		42	54.94	9.046	—	20			
		XVII.		119	190.37	35.879	20	68			
		XVIII.		79	110.55	17.238	88	40			
		XIX.		1.121	1.460.69	234.449	36	386			
Novogradiška 5	Krnad	XX.	hrast	231	315.91	52.540	32	89	Do Save 3.5 klm. Do želj. stanice St. Petrovoselo 10 klm.		
		XXI.		48	6.83	9.927	60	13			
		XXII.		100	155.32	24.340	08	37			
		XXIII.		152	238.11	38.765	92	55			
Novogradiška 5	Krnad	XXIV.	hrast	209	296.03	50.309	60	81			
		XXV.		107	152.23	23.894	72	46			
		XXVI.		—	—	—	—	—			—
Ukupno . . .				6.924	10.455.52	1.814.527	78	3.754			

Prodaji namenjana stabla prebrava su u sječini medju sućima od prošle godine i napola suhim stablima, a iznad 40 cm punog promjera

Prodaji namenjena stabla prebrana su u sječini među sušcima od prošle godine i napola suhim stablima, a iznad 40 cm punog promjera.

Opći dražbeni uvjeti:

1. Dražba obavlja se na temelju pismenih ponuda, usmene se i brzojavne ponude ne primaju.

2. Ponude moraju biti po nudiocu vlastoručno potpisane te sadržavati:

a) Ime i prezime i mjesto prebivališta nudioca;

b) ime hrpe za koju se natječe sa točnom oznakom brojkama i slovima na ponudjenu svotu;

c) izjavu da su nudiocu dražbeni uvjeti dobro poznati i da iste u cijelosti prihvaća.

3. Propisno zapečaćene i sa 100 Dinara biljegovane ponude predavati će se rečenog dana do 10 sati u velikoj dvorani Direkcije šuma dražbenoj komisiji. U ponudi valja naročito navesti, da su nudiocu svidražbeni uvjeti dobro poznati i da ih u cijelosti prihvaća. Ponudi ima se priložiti u ime vadiuma 5 posto od procjenbene vrijednosti one grupe ili više grupa zajedno na koje ponuda glasi, bilo u gotovom novcu ili u državom zagarantovanim vrednosnim hartijama ili onim vrednosnim hartijama kojima država priznaje valjanost jamstva.

Hartije od vrijednosti primaju se po nominalnoj vrijednosti. Osim toga ima se ponudi priložiti uverenje, da je nudioc platio državni porez za zadnje tromjesečje i da mu je radnja protokolirana kod sudske vlasti, čime će dokazati da posjeduje nadmetačku sposobnost.

4. Odobrenje licitacije zavisi od Ministarstva šuma i Rudnika u Beogradu.

5. Predmet prodaje je cjelokupna drvena masa t. j. i građevno i gorivo drvo, ali je dostalac dužan od kupljenih stabala izraditi u ovom oglasu navedenu količinu ogrevnog drva i besplatno je predati gradiškoj imovnoj općini prema uslova § 16. dražbenih uvjeta koji su kod ove imovne općine uobičajeni.

6. Dostalac je dužan odmah nakon saopćenja da je licitacija odobrena po Ministarstvu šuma i Rudnika platiti od dostalne svote 2 posto u ime prenosne pristojbe 0.5 posto, za pošumljenje krasa 0.2 posto, za uzgojnu zakladu djece šumarskih činovnika i 1 posto poslovnog poreza.

7. Kupovina ima se platiti u četiri jednaka obroka i to prvi obrok 14 dana nakon primljene obavijesti o odobrenju dražbe, drugi obrok nakon izradjene robe, a najkasnije do 1. rujna 1926., treći sa započetim izvozom i četvrti kad bude polovica robe izvežena.

U ostalom rokovo isplaćivanje zadnjih dvaju obroka može se obaviti prema sporazumu na dan licitacije, a nesmiye prekoračiti šest mjeseci od dana odobrenja ugovora.

8. Za sječu, izradbu i izvoz kupljenih stabala ustanovljuje se rok do 1. aprila 1927. god.

9. Svi ostali dražbeni uvjeti mogu se doznati za vrijeme uredovnih sati kod Direkcije šuma gradiške imovne općine u Novoj Gradiški te kod šumskih uprava Banova Jaruga, Okučani, i Nova Gradiška.

U Novoj Gradiški, dne 14. maja 1926.

Direkcija šuma
gradiške imovne općine.

Broj: 3912-1926.

OBJAVA LICITACIJE OGREVNOG DRVA I HRASTOVIH PRAGOVA.

Kod kr. direkcije šuma u Vinkovcima prodavaće se dana 24. Juna 1926. godine u 11 sati prije podne javnom ofertnom licitacijom dole naznačeni drveni materijal:

Kr. Šumska uprava	Stovarište	Vrst drva	Količina ogrevnih drva i pra- gova	Isklična cena	Primetba		
				Din			
Jasenovac	Želj. stanica Živaja	hrastovo	2175 pr. m.	139.200	Cep. i oblice pomešano		
	" " Jasenovac	"	1175 " "	94.000	Cepanice		
	" " Saš	"	4600 " "	368.000	"		
Rajić	Ind. kolosek Novska	buk. i cerovo	5650 pr. m.	423.750	Cep. i oblice		
	Želj. stanica Rajić	hrastovo	5980 " "	352.820	Taninsko drvo		
	" Srez Muratovića	"	1760 " "	123.200	Cep. i oblice		
	"	pomešano	2000 " "	40.000	6 km. od Stan. Novska		
Lipovljani	Želj. stan. Lipovljani	hrastovo	5000 pr. m.	307.500	Cep. i oblice		
Morović	Srez Topolovac	topolovo pomešano	1600 pr. m.	64.000	Na obali Spačve		
Jasenovac i Lipovljani	Želj. stanica Novska i Lipovljani	hrastovi pragovi	2-70 2-20 1-60	10.000 30.000 15.000	490.000 630.000 195.000	po komadu	49— Din 21— " 13— "

USLOVI:

1. Ponudjači imaju predati najkasnije do 10 časova dana licitacije vadium kod blagajnice kr. direkcije šuma u Vinkovcima u iznosu od 10 posto (deset) od procenbene vrednosti prema propisima čl. 88. Zakona o drž. Računovodstvu.

Revers o položenom vadiumu, svedočanstvo o nadmetačkoj sposobnosti te uverenje, da su radnju prijavili poreskim vlastima i platili porez za tekuće tromesečje, imaju takodjer do 10 časova dana licitacije predati predsedniku komisije za održavanje licitacije kod kr. direkcije šuma u Vinkovcima.

2. Nakon toga između 10 i 11 sati dana licitacije predaju ponudjači komisiji pismene oferte, snabdevene sa 100 Dinara taksene marke, koji moraju biti u valjano zapečaćenom zavoju i na kojima mora biti jasno napisano: »Ponuda za licitaciju drva i praga od ponudjača N. N.«.

U ponudi mora ponudjač da izjavi, da su mu svi uslovi prodaje dobro poznati, da na njih u celosti pristaje i da im se pokorava. Ponude primaju se samo za svaku skupinu zasebno.

Za željezničke pragove primaju se ponude i za svaku vrst posebno.

Telegrafske ponude ili one, koje ne odgovaraju uslovima licitacije ne uzimaju se u obzir.

Licitacija počinje u 11 sati.

3. Kupovina se plaća kod blagajnice kr. direkcije šuma u Vinkovcima i to polovica u roku od 14 dana od dana saopštenja, da je licitacija odobrena, a druga polovica pre utovara robe, a najposle do 1. Septembra 1926. Kod plaćanja prve polovice kupovine dužan je kupac platiti na svu kupovinu 8.2 posto u ime raznih prinoša i taksa.

4. Rok za utovar robe traje do kraja septembra 1926.

5. Svi detaljniji uslovi licitacije mogu se saznati za radnog vremena kod kr. direkcije šuma u Vinkovcima i kr. šumskih uprava: Jasenovcu, Rajiću i Lipovljanima.

Vinkovci, dne 21. Maja 1926. godine.

Kr. Direkcija šuma.

Broj 2591.—1926.

Predmet: Delnice z. z. prodaja etata
god. 1925.-26.

OGLAS DRAŽBE STABALA.

Na temelju drvosječnog predloga, odobrenog rešenjem gosp. Velikog Župana primorsko-krajiške oblasti u Karlovcu od 3. III. 1926. broj 9543. 568. š. a. te na temelju zaključka skupštine ovlaštenika z. z. Delnice od 31. I. 1926. tačka I. ovi-me se od strane ovosreskog poglavarstva kao nadzorne oblasti raspisuje javna ofertalna dražba 339 jelovih i 5 smrekovih stabala vlasništvo zemljišne zajed-nice Delnice — kako slijedi:

T. br.	Zemljišna zajednica	Šumski predjel	Broj stabala	Broj skupine	gradlje goriva m ³	Isklična cijena
1.	Delnice	Japleuški vrh	74 (7—80)	I.	212·53 54·—	21.523·—
			64 (81—144)	II.	202·71 35·77	20.448·85
			64 (145—208)	III.	221·32 76·27	22.413·35
			64 (209—272)	IV.	282·97 92·45	28.759·25
			78 (273—350)	V.	245·47 90·44	24.999·20

Udaljenost od željezničke stanice Delnice 1 klm.

Dražba će se obdržavati kod sreskog poglavara u Delnicama dne 19. juna 1926. u 10 sati prije podne.

Općeniti dražbeni uvjeti:

1. Kupoprodaja usljedjuje na panju bez naknadne premjerbe;
2. Dražbuje se samo putem pismenih ponuda te se usmene i brzojavne, te-lefonsko naknadno podnešene, propisno ne biljegovane kao i ponude ispod isklič-ne cijene neće uvažiti.
3. Ponude treba vlastoručno potpisati. Ponudjena svota treba da je ozna-čena brojkama i slovima i to za svaku skupinu posebno. U ponudi treba položiti 10 posto zaobinu od isklične cijene. Zaobina može biti priložena u gotovom novcu ili državnim garantovanim papirima od vrednosti ili inim papirima kojima država priznaje vrednost jamstva.

4. U propisno biljegovanoj ponudi (100 Din. biljeg) treba dati izjavu nudio-cu, da su mu dražbeni uvjeti zastupajući kupoprodajni ugovor poznati i da ih u cijelosti bezuslovno prihvata.

Dražbeni uvjeti zastupajući kupoprodajni ugovor te procjenbena knjižica stabala stoje na uvid za vrijeme uredovnih sati u uredu šumarskog referenta ovo sreskog poglavara.

Delnice, 17. V. 1926.

Sreski poglavar:

Kr. vladin tajnik.

Karlavaris, v. r.

Број 2878/1926.

ОГЛАС ЛИЦИТАЦИЈЕ.

Нн основу решења г. Министра Шума и Рудника бр. 15128/1926. прода-ваће се код Дирекције Шума у Апатину дне 5. јула 1926. г. јавном офер-талном лицитацијом цео храстови и остали дрвни материјал у шумским парце-лама бр. 14, 17—22, 24, 25, 27—33, 35, 36, на укупној површини од 633.3 к. јут. у шуми званој „Бођански Храстик“ а у подручју шумске управе у Вачкој Па-ланци, и то уз плаћање након обављене премербе од стране купца израђеног материјала.

Искљичне цене по врсти и сортименту:

Врст дрвета	Трупци са кором мерени			Гориво сложено 115 цм. високо							
	13—29 цм. деб.	30—39 цм. деб.	40 и више цм. деб.	цепанице		облице		пањеви		Грање	
				добре	лоше	добре	лоше	добри	лоши		
	по 1 м ³			по 1 прост. метру							
	у д и н а р и м а										
Храст	125	150	180	40	28	30	21	10	7	8	
Остало тврдо дрво	100	130	150	40	28	30	21	10	7	8	
Меко (врба и то-пола)	50	60	70	20	14	15	10	6	4	5	

У С Л О В И :

1. Примаће се само писмене запечаћене понуде снабдевене са Дин. 100.— таксене марке и то до 11 сати дана лицитације.

2. Понуђач мора својој понуди приложити реверс благајне Дирекције Шума у Апатину, да је положио вadium у износу од Дин. 250.000 у готовом или у вредносним хартијама којима држава признаје ваљаност затим сведо-чанство о надметачкој способности, те уверење да је радљу пријавио порес-ким властима и платио порез за текуће тромесече.

3. У понуди треба нагласити, да су понуђачу сви услови добро познати и да их у целости прихвата

4. Телеграфске, накнадно стигле, или такове понуде, које неодговарају условима, не примају се.

5. Прописно састављене и праводобно предане понуде отвориће коми-сија у 11 сати дана лицитације.

6. Осим куповне цене дужан је купац платити на сву куповнину 8.2% у име разних приноса и такса.

7. Рок за израду и извоз дрвета траје две године рачунајући од дана, када је закупни објект купци записнички предат.

8. Ближи услови лицитације могу се видети у канцеларији Дирекције Шума у Апатину.

А п а т и н, 21. маја 1926.

Дирекција Шума.

Broj 1752.-1926.

Predmet: Veleprodaja stabala otočke
imovne općine.

OGLAS DRAŽBE STABALA.

Na temelju odobrene drvosječne osnove za godinu 1926. i dozvole Ministarstva Šuma i Rudnika od 13. maja t. g. broj 13.967 te dozvole istog Ministarstva od 9. marta god. 1926. broj 9134 prodavat će se kod Direkcije Šuma otočke imovne općine u Otočcu dne 24. juna 1926. god. u 10 sati putem javne pis-
mene dražbe slijedeća u naravi brojnim kolom označena stabla.

Skupine broj	Šumska uprava	S r e z a		Broj čuvarije (Odjela)	Šumski predjel	Stabala		Drvena gro- mada		Isklič- na cijena	Opaska
		I m e	broj			vrst	broj	tehnički uporabiva	za ogri- jev		
								m ³	pr. met.	Din	
I.	Otočac	Crno jezero	4/7	7	Lisac	jela	2238	4546	—	377.318	
II.	V r h o v i n e	Bačinovac	29/23	7		"	375	697	—	50.184	
III.		D o l a c uredjajni razred XV.	25/20	5		"	471	805	—	62.387	
IV.				6		"	825	1187	—	91.992	
V.				7		"	1707	1684	—	109.460	
VI.				8		"	1270	1958	—	151.855	
VII.				9		"	796	1608	—	124.620	
VIII.				10		"	3626	7789	—	603.648	
				11		"	2529	5961	—	429.192	
X.				12		"	468	786	—	56.592	
XII.		D o l a c uredjajni razred XVI.	25/21	1		jela	547	812	—	60.900	
XIII.				2		jela i bor	901	1829	—	148.149	
XIV.				3		"	620	1515	—	121.200	
XV.				4		bor. i jela	356	323	—	26.163	
XVI.				5		jela i bor	256	347	—	26.025	
			10		jela	103	190	—	12.160		

11. Na prodajne skupine sreza Dolac imaju prednost kumulativne ponude isključivši skupinu broj XII, XIII. i XIV.

Posebni dražbeni uvjeti mogu se vidjeti za vrijeme uredovnih sati u pisarni ove Direkcije i kod šumskih uprava Otočac Perušić, Vrhovine i Krasno.

U O t o č a c u, dne 20. maja 1926.

Direkcija šuma Otočke Imovne Općine.

KRNDIJA

**gospodarska i šumska industrija dion. društvo
u Zagrebu**

Uprava gospodarstva i šumarstva:

Našice, Slavonija

Proizvodi i eksportira svekolike gospodarske i šumske proizvode.

**KR. PRODAJA BARUTA
INDUSTRIJA ORUŽJA**

**BOROVNIK i VRBANIĆ
ZAGREB**

Jurišićeva ul. 9.

Prodaja svakovrsnog
oružja, municije
lovačkih po-
trepština.

Obavlja svakovrsne popravke, koji spadaju u
puškarsku struku, kao i montiranje dalekozora
Vlastita tvornica pušaka u Borovlju (Ferlach).
Prodaja na veliko i na malo.

	Šumska uprava	S r e z a		Broj čuvarije (Odjela)	Šumski predjel	Stabla		Drvena gro- mada		Isključ- na cijena	Opaska
		I m e	broj			vrst	broj	tehnički uporabiva	za ogri- jev		
								m ³	pr. met.	Din	
II.	V r h o v i n e	Rijeka	30	24	Borik	bor. i jela	483	662	—	56.932	
II.		Marković rudine	22	16	Žlibine	jela	1914	1834	—	128.380	
X.		"	22	15	Vlaške drage	jela	1675	3500	—	po m ³ D 53.—	uz nak- nadnu pre- mierby
X.	P e r u š i ć	Ostrvica	15	34		jela	1560	2311	—	166.392	
KL.		Lisina	20	36	Oblaj	jela	700	943	—	67.896	
II.	Krasno	Jelovac Apatišan	11	47	Jurino- vica	jela	800	1919	—	153.520	

OPĆI DRAŽBENI UVJETI.

1. Dražbuje se samo putem pismenih ponuda, koje moraju biti valjane za pečaćene i propisno sa 100 Din. biljegovane te napred rečenog dana predane do 10 sati prije podne po uredskom dobniku kod uručbenog zapisnika potpisane Direkcije.

2. U ponudi mora nudioc tačno naznačiti za koju se skupinu ovog dražbenog oglasa natječe te da su mu opći i posebni dražbeni uvjeti dobro poznati i da ih u cijelosti prihvaća.

3. Ponudjena cijena ima glasiti jasno brojkama i slovima i to za svaku skupinu posebno.

4. Ponudi se imade priložiti u ime vadiuma 10 posto od isključne cijene one skupine, na koju ponuda glasi.

5. Zaobina mora se položiti ili u gotovom ili u tuzemnim, za jamstvo prikladnim vrijednosnim papirima prema njihovoj nominalnoj vrijednosti.

6. Dostalac imade uplatiti odmah nakon saopćenja da je dražba odobrena 0.2 posto (dvije desetinke) od kupovnine u korist uzgojne zaklade te 6 posto od iste svote za pošumljivanje Kraša. Osim toga imade uplatiti kod kr. poreznog ureda nakon odobrenja dražbe 2 posto od dostalne svote u ime taksene pristojbe.

7. Odobrenje dražbe izriče Ministarstvo šuma i Rudnika u Beogradu.

8. Kupovnine se imade uplatiti u 5 obroka i to prvi u iznosu od jedne trećine kupovnine u roku od 14 dana nakon obavijesti o odobrenju dražbe, a ostatak kupovnine u 4 jednaka obroka u tromjesečnim razmacima.

Rok za sječu, izradbu i izvoz stabala ustanovljuje se do 31. decembra 1928.

10. Brzajavne, naknadno stigle, kao i manjkavo obložene ponude neće se uzimati u obzir.

Jasenovu piljenu robu,

najbolje bijele i žilave kvalitete, bez raspuklina i inih pogrešaka, koja leži na skladištu najmanje 4 godine, dugačku 4 metra i preko toga, debelu 70—120 mm., izrezanu od stabala posve čistih od grana i debelih barem 40 cm. kupujemo u svakoj količini. Ponude u dolarskoj valuti, postavno na njemačku granicu, neka se šalju na adresu:

Karl Wissmann, Holzgrosshandlung

Ludwigshafen am Rhein.

Filialen in Düsseldorf und Amsterdam.

Dioničarsko društvo za eksploataciju drva

Zagreb, Trg N br. 3.

Telefon 16-34, 12-38

Brzojavi: „EXPLOITAT“

Parna pilana i tvornica parketa
VIROVITICA, KRUŠEVAC

Prodajni ured BANJA-LUKA

Proizvadjia i eksportira:

hrastovu robu, parenu i neparenu bukovinu, mekanu rezanu gradju, gorivo drvo te parkete

Société Anonyme d'Exploitation forestière

Zagreb, Trg N br. 3.

Téléphone 16-34, 12-38

Télégrammes: „EXPLOITAT“

Scierie à vapeur et fabrique de
parquets VIROVITICA, KRUŠEVAC

Bureau de vente BANJA-LUKA

Produit et exporte:

matériaux en chêne, hêtre étuvé et non étuvé, bois tendre matériaux de construction, matériaux sciés et bois pour chauffage et parquets.

Našička tvornica tanina i paropila d. d.

Centrala

ZAGREB

Mažuranićev trg 23.

Parne pilane: Sušine-Gjurgjenovac, Ljeskovica, Andrijevi, Podgradci i Karlovac.

Tvornica tanina, parketa, bačava, pokućstva
u Sušine-Gjurgjenovcu, **tvornica škatulja i ljupljene**
robe u Podgradcima, **Impregnacija drva**
u Karlovcu.

Drach **Industrija drva d. d.**

Središte : SISAK

Podružnica : VIROVITICA

Pilana: Caprag i Virovitički Antunovac

Telefon : Sisak broj 14

Telefon Virovitica broj 15

Proizvodnja svakovrsnog hrastovog, bukovog,
jasenovog i brestovog materijala, gradje za
željeznice i dužica.

Šumska Industrija

Filipa Deutscha Sinovi

Vrhovčeva ul. 1

ZAGREB

Telefon broj 47

Parna pilana u Turopolju.

Export najfinije hrastovine. Na skladištu ima velike količine potpuno suve
hrastove gradje svih dimenzija. UTEMELJENO GODINE 1860.

„SLAVEKS“

dion. dr. za šumsku industriju, Zagreb.

Proizvađa i eksportira : Rezanu hrastovinu najbolje slavonske kakvoće sa pilane Brod n./S. Parenu i neparenu bukovu gradju znamenite kakvoće sa pilane Pakrac.

„SLAVEKS“

**société anonyme d'exploitation forestière,
Zagreb.**

Produit et exporte : Sciage Chêne, de meilleure qualité de Slavonië de sa scierie de Brod s./S. Sciage Hêtre de la élèbre provenance de Pakrac de sa scierie de Pakrac (Slavonie) Etuvagé égal. Usine de talons en bois de Hêtre.

Vrlo poznata

t r u š n i c a

**Jul. Stainer, Wienerneustadt,
Austrija**

razašilje u najboljoj vrsnoći i
najvećoj klijavosti sve vrsti

šumskog sjemenja

sa zajamčenim porijeklom, kao jele, bijelog
i crnog bora i t. d. iz Jugoslavije.

Cijenice šalju na zahtjev.

Adressa za brzoglas:

Samenstainer, Wienerneustadt.

oglašanih licitacija u mjesecu juna i jula 1926.

Dražbuje se			vrst drva	Broj sta- bala	građevno m ³	ogrje- vno		drv. ug.	Isključna cijena	
Dne	kod	u				m ³	pr. m.		D	p
14./VI.	Šumske uprave	Olovu	bukva	—	—	—	8000	—	6 D po 1 pr. m.	—
12./VI.	Kr. Direkcija Šuma	Vinkovcima	razno	—	2040	4919	—	—	115.031	—
15./VI.	Direkcije šuma Gradiške I. O.	N. Gradiški	hrast brest	6924	10455:52	—	—	—	1,814.527	78
19./VI.	Sres. poglavar.	Delnicama	čet.	344	1165	348:93	—	—	118.143	65
24./VI.	Direkcije šuma Otočke I. O.	Otočcu	čet.	Vidi oglas						
24./VI.	Kr. Direkcija Šuma	Vinkovcima	razno	Vidi oglas						
5./VII.	Kr. Direkcija Šuma	Apatinu	razno	Vidi oglas						

Knjižnica Jugoslovenskog Šumarskog Udruženja

Dosada izašla izdanja:

- Br. 1. Ugrenović: „Iz istorije našeg šumarstva“ . . . Din 10.—
Br. 2. Perušić: „Krajiške Imovne Općine“ . . . Din 10.—
Br. 3. Петровић: „Шуме и шумска привреда у
Македонији“ Дин 15.—
-

U štampi:

- Br. 4. Hufnagl-Veseli-Miletić: „Praktično uređivanje šuma.,“
-

U nakladi Jug. Šum. Udruženja štampano:

- Угреновић: „Закон о шумама“ Дин 20.—
Ugrenović: Šumarsko-politička osnovica Zakona
o Šumama“ Din 30.—
Ružić: „Zakon o šumama“ Din 50.—
„Gozdarstvo v Sloveniji“, za članove Din 30.—
za nečlanove Din 45.—
-

**Knjige se naručuju kod „Jugoslovenskog Šumarskog
:: Udruženja“, Zagreb, Vukotinovićeva ulica 2. ::**

Штампа­рија
Глав­ног Са­ве­за Срп­ских Зем­љо­рад­нич­ких За­дру­га
у За­гре­бу.